

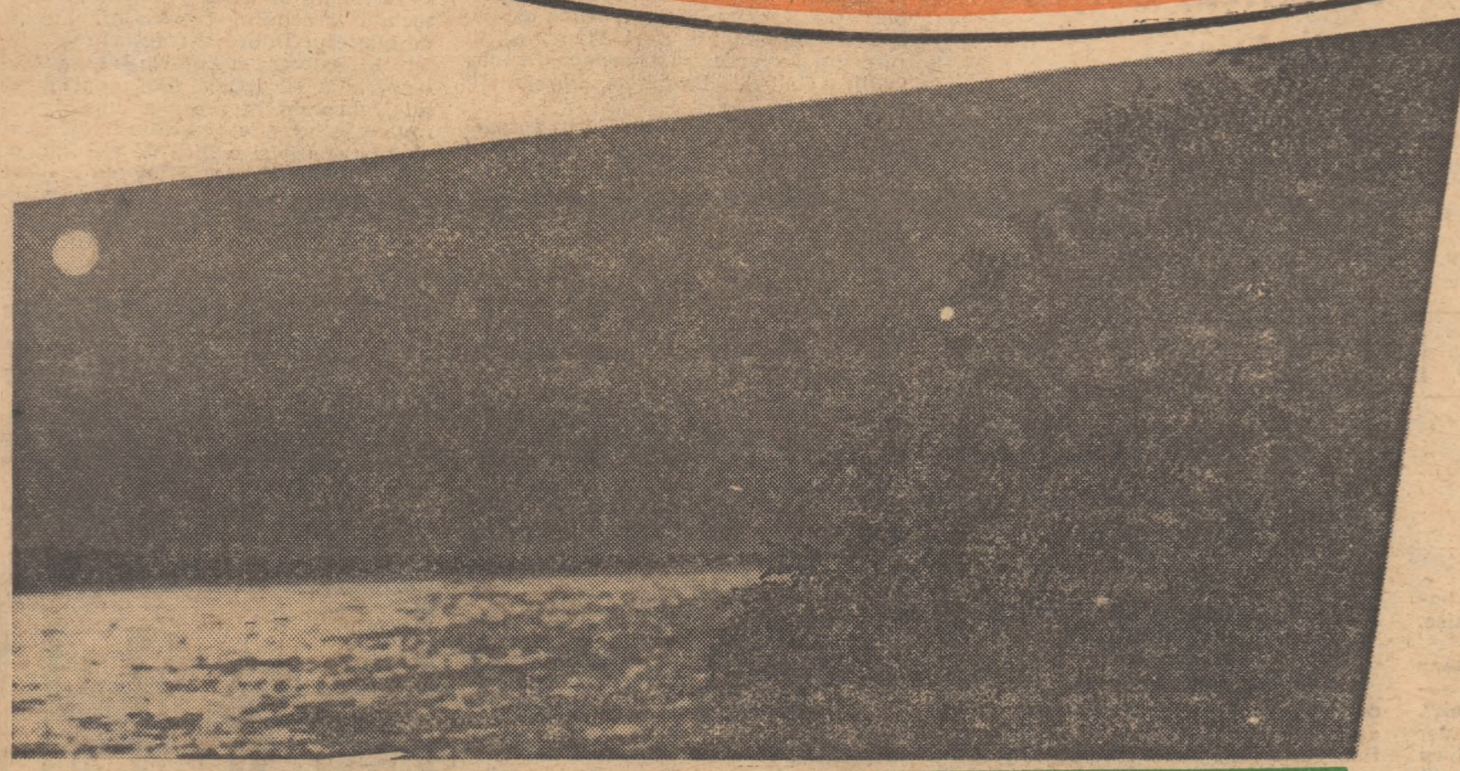
PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A.R.L.U.S.

12 pagini - 1 leu

Un
debut
memorabil

Într-o noapte pe Parana...

6

ANUL XXV

(1247)

7 FEBRUARIE 1969

PROZĂ

Cum se naște
un oraș

Am văzut cum se naște un arbore. Am văzut cum se naște un vițel, un pui de uliu sau de rață. Știu cum se naște un poem. Dar, pentru prima dată, în fața ochilor mei se naște un oraș.

Când se construiește un oraș și te afli în mijlocul construcției, ai senzația că e pe cale să înflorească o grădina, că prin trunchiurile copacilor au început să alerge sevele roditoare, că pământul a început să freacă și aștepti doar să vezi ce flori vor înmiresma aerul; sau și se pare că cineva compune un cântec, din care a și alcătuit primele versuri, în timp ce celelalte își așteaptă liniștite rîndul și din depărtare se și aude glasul lui. Și ciulești urechile în așteptare: ce fel de cântec se va înălța deasupra-ți sau...

Uneori pe lumină, alteori în amurg, în zori ori chiar la miezul nopții te strecoari din culcuș și simți, deodată, că ochii tăi, ca doi vrăjitori, încep să înalțe clădiri, le populează cu tot felul de forțe, respiră și ard, ard atât de tare încât te înfricoșezi tu însuși și te întrebi: ai tăi or fi oare ochii și cum puteau ascunde asemenea minuni?

Apoi vremea trece, construcțiile încep să schimbe spațiul din jur. Știi locurile de pe când erai puști. Ți se păreau nesfârșit de întinse și nu credeai că ar putea fi acoperite cîndva de o pădure de case. Dar iată că au apărut cartiere întregi, ce au și încercuit golul de altădată. Intinderile nu mai par fără de sfârșit. Au devenit accesibile ochiului. După șirurile de case, s-au ivit creșele, grădinițele de copii, magazinele... Mai târziu, terenurile și săliile de sport. Parcă s-a făcut și mai cald. Încă alte câteva eforturi ale constructorilor și totul va fi în regulă. Pământul va fi acoperit de asfalt, vor fi plantate peluze cu iarbă, plopii își vor face și ei apariția, iar oamenii se vor simți ca la ei acasă.

Pskov-ul se întinde acum spre Riga, de-a lungul șoselei care se și numește Riga. În bătrînul oraș, dincolo de Veliki, construcțiile sînt întinse. Așa-i și firesc. Puștinul care a rămas din vechime să nu fie înăbușit de blocurile noi, masive. Cartierul nostru este cel dinții și e desemnat cu un curînt colțuros și sintetic: микрорайон. Eu însăși fi dat un alt nume, dar ce poți face dacă constructorii au îndrăgii cuvintele artificiale, făcute.

Peste șapte mii de apartamente au și fost ocupate, în total vor fi aproape zece mii. Aștept pînă cînd se vor naște toate, cînd lumina se va plimba pe podurile bătute de ploile primăverii, cînd gospodinele nu vor mai trebui să alerge în orașul vechi după un darnicat de piine, după o furculiță de varză, după un castron pentru copilăș sau pentru nepoțel.

Atunci am să-mi rotesc privirile peste întinderile nu prea mari ale Zaveliciei și, poate, că iar au să-mi se pară nesfârșite. Atunci am să răsufiu usurat, încordarea din priviri o să-mi dispară și am să mă îndepărtez de cartierul nostru pentru a cuprinde cu ochii marșul grăbit și vesel al altor clădiri de-a lungul șoselei, spre Riga.

Dar acum, cînd orașul abia se naște și pășesc între hotarele lui, mi se pare că în jur crește o pădure care murmură și își desfășoară boboci de chihlimbar.

Iuri Kuranov

PLANURI

Revistele literare
în 1969

Anul care a început se anunță bogat pentru revistele literare sovietice. Spicium din portofoliul lor:

NOVII MIR va publica un roman de Iuri Trifonov: „Sfîrșitul” și un roman de Grigori Baklanov: „Prietenii”. Cinghiz Aitmatov și Fazil Iskander vor fi prezenți în sumarul revistei cu nuvele, iar poezia va fi reprezentată de versuri semnate de Margarita Aligher, Alexandr Tvardovski, Evgheni Evtuşenko, Eduardas Miezelaitis și alții.

ZNAMIA va publica romanul lui Constantin Simonov „A patra vară”,

Valeri Usov:

Portret

romanul lui Iuri Bondariov „Teren neutru” și versuri de Iaroslav Smeliakov, Leonid Martinov, Andrei Voznesenski, Evgheni Vinokurov etc.

MOSKVA va publica romanele „Vacanță de iarnă” de Gheorghii Berionko și „Orfane de tată” de tînărul romancier Vladimir Makanin. Rubrica „Imedite” va adăposti un poem din 1933 al lui Nikolai Zabolotki, scrisori ale lui Mihail Bulgakov, Boris Pasternak, Nazim Hikmet.

MOLODAIA GVARDIA va publica „Anul taurului”, ultimul roman științifico-fantastic al lui Ivan Efremov și o navelă a lui Vladimir Civiilkin: „O poveste care durează”.

Enciclopedia
sovietică, ediția
a treia

După cum se anunță, pregătirea ediției a treia a Marii Enciclopedii Sovietice se află într-o fază avansată.

Noua ediție va avea același număr de cuvinte, circa o sută de mii, dar numărul volumelor va fi mai mic: treizeci, în loc de cincizeci și unu. Această reducere se va obține prin abrevierea articolelor. De asemenea, noțiunile vechi din diferite ramuri ale științei și culturii vor fi înlocuite cu altele care exprimă noile valori.

Publicarea noii ediții va fi terminată în 1974.

UN TEMPLU AL CULTURII

Biblioteca din Tartu

Biblioteca din Tartu este aureolată de o legendă, am spune specifică unei asemenea instituții, dar și cu un parfum particular, căci e născută sub cerul nordului care înaripează fantezia și îi împinge pe locuitorii țînutului spre fabulații.

Această legendă spune că în depozitele bibliotecii din Tartu se află o carte pe care, dacă o citești, ajungi să înțelegi limba animalelor și gândurile as-

cunse ale oamenilor. De aceea, poate, orice tînăr se socotește obligat să facă măcar o vizită bibliotecii din orașul său de baștină.

Legenda amintită și tradițiile instituției tîn, neîndoielnic, de vechimea ei și mai ales de fondul de cărți și documente înregistrate în cataloagele bibliotecii.

Secția de manuscrise, de pildă, posedă originalele unora dintre operele lui Voltaire, Goethe, Balzac, Mèrimée, Dickens, Maupassant, Lermontov, Gogol și alții. Scrisori ale lui Lomonosov și Faraday, calcule făcute de Kepler, desene de Linné, trei scrisori ale lui Napoleon Bonaparte, păstrate cu grijă de-a lungul vremurilor de custozii bibliotecii, sporesc interesul pentru fondul de manuscrise.

Dar nici fondul de incunabile și cărți vechi nu-i mai puțin impresionant. El cuprinde prima ediție a „Utopiei” lui Thomas Morus, prima ediție a „Capitalului” lui Karl Marx, ediții rare din lucrările lui Giordano Bruno, Galileo Galilei, Descartes, Pirogov și multe altele.

În sfîrșit, biblioteca din Tartu posedă două tablouri ieșite din penelul lui... Goethe. Căci autorul lui „Faust” s-a ocupat cu sirg și de pictură, după cum o dovedesc cele peste două mii de tablouri, în diferite genuri, rămase de la el.

Autenticitatea celor două tablouri este certificată de însăși mina autorului. Primul, după o indicație autografă a lui Goethe, reprezintă un peisaj sicilian. Al doilea este însoțit de următorul text goethian: „Îmi aduc greu aminte de contururile peisajului... dar mi se pare că împrejurimile Taorminei și Sicilia m-au stimulat (să pictez) un țîrm înalt, stîncos. Un altul, cu înălțimi mai mici, se referă, de asemenea, la Sicilia, dar ambele schițe le-am făcut după memorie. Dacă le-am expediat din Sicilia, atunci sînt din a doua jumătate a anului 1787”.

Cum au ajuns aceste tablouri în biblioteca din Tartu? După părerea cea mai răspîndită, Goethe le-ar fi dăruit unei cunoștințe de-a lui, K. Morgenstern. Marele scriitor a poposit în câteva rînduri pe domeniile acestuia. Se pare, însă, că familia Morgenstern n-a izbutit să-și conserve averea și nevoile au constrîns-o să vîndă și colecția de tablouri. Două din ele, tablourile lui Goethe, au ajuns pe căi ocolite în patrimoniul bibliotecii. Ele și-au găsit locul potrivit în acest vechi și nobil lăcaș de cultură.

cartea

cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea
cartea cartea cartea

PARODII

Recenzii

Cîntec d_spre oastea
lui Igor

Avînd în vedere fenomenul de întunecare a Soarelui, sfinții l-au sfătuit pe Igor să oprească atacul, să-l amine pe a doua zi. Dar cneazul nu obișnuia să amine pe a doua zi ce putea face în ziua aceea și a trecut la atac. Oastea lui Igor a fost nimicită și însuși cneazul, împreună cu Vladimir Igorovici, au fost luați prizonieri de hanul Konciak, care avea o fiică, pe nume Konciakovna. Tinerii vorbeau, se înțelege, limbi deosebite dar asta nu i-a împiedicat să se împrietenească și apoi să se iubească. Limbajul dragostei și al prieteniei se dovedise mai puternic. Hanul Konciak l-a rugat pe cneazul Igor să trăiască veșnic în pace și prietenie. „Poți să-ți iei orice cal, i-a spus Konciak lui Igor, sau orice cort. Nu ești prizonierul meu, ci un oaspete scump. Gîndește-te: așa trăiește un prizonier? Vrei o femeie de peste mări?”, a adăugat hanul Konciak. Dar cneazul Igor era intransigent, mîndru și principial și i-a replicat: „O, dă-mi, dă-mi libertatea și am să știu să-mi răscumpăr rușinea”. Acasă îl aștepta soția gitimă, Iaroslavna, care plîngea adesea din pricina soțului ei căzut prizonier.

Autorul cărții a dorit să rămînă necunoscut.

A. Pușkin: Dubrovski

Un nobil se ghida după următorul principiu: dacă ai fost insultat, atunci poți să nu vorbești cu cel care a făcut-o și să nu-i întinzi mina. „Cum așa! s-a mirat, însă, Troekurov. Eu sînt un moșier bogat, un adevărat stăpîn și să nu mi se întindă mina? În consecință, Troekurov l-a dat în judecată pe moșierul Dubrovski, fostul lui Kristen. Și judecata a hotărît: moșia Kistenevskaia să treacă din proprietatea lui Dubrovski în aceea a lui Troekurov, care avea o crescătorie de cîini, un urs dresat și o fiică de măritat, pe nume Mașa. Tînărul ofițer Dubrovski, fiul moșierului cu același nume, a jurat să-și răzbune tatăl. A organizat o bandă de țîlhari și a început să-i prade pe cei bogați. De cei săraci nu se atîngea, pentru că, oricum n-aveau nimic... Într-o zi tînărul ofițer în retragere s-a îndrăgostit de Mașa, fiica lui Troekurov, și ea de el. Cititorii vor afla, evident, din carte ce s-a întimplat mai departe. Romanul se citește cu mult interes, el a emoționat și continuă să emoționeze multe generații, începînd cu Pușkin și pînă în zilele noastre.

(Din „Literaturnaia Gazeta”)

— Ați putea să mai bolborosiți o dată ultima frază, maestre?

La a XXI-a aniversare

La 4 februarie 1969 s-au împlinit 21 de ani de la încheierea Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre România și Uniunea Sovietică.

Incheierea acestui Tratat a reprezentat o etapă nouă, calitativ superioară, în dezvoltarea relațiilor româno-sovietice, relații cu vechi și trainice tradiții de luptă pentru libertate, dreptate socială și progres.

În țara noastră, o formă de manifestare concretă a acestor tradiții au constituit-o solidaritatea și ajutorul acordate de mișcarea muncitorească și socialistă din România, de cercurile democratice și progresiste și de reprezentanți de seamă ai intelectualității române revoluției proletare din Rusia, primului stat socialist din lume, Uniunea Sovietică.

Chiar de la primul său congres din mai 1921 și mai apoi de-a lungul întregii sale existențe, Partidul Comunist Român a militat cu consecvență pentru dezvoltarea și întărirea continuă a legăturilor de prietenie cu Uniunea Sovietică, împotriva politicii antisovietice a reacțiunii din țară și de peste hotare.

În anii întunecați ai dictaturii fasciste, P.C.R., realizând unirea for-

țelor antifasciste din România, a organizat și condus activitatea mișcării de rezistență națională, patriotică, care a acționat fără încetare pentru prietenia cu U.R.S.S.

După victoria insurecției armate, solidaritatea frățească dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice s-a cimentat în lupta dusă cot la cot de ostașii români și ostașii armatei sovietice împotriva armatei hitleriste, prin singele vărsat în comun pînă la obținerea victoriei finale.

În noile condiții, cînd poporul român, sub conducerea P.C.R., și-a luat soarta în propriile mâini, relațiile de prietenie româno-sovietice s-au ridicat pe o treaptă nouă, dezvoltându-se fără încetare.

Tratatul încheiat acum 21 de ani este o expresie a relațiilor de tip nou statornicite între țările care construiesc socialismul și comunismul. Fiecare prevedere a Tratatului exprimă grija țărilor contractante ca relațiile reciproce, colaborarea, cooperarea multilaterală și într-ajutorarea frățească să creeze condiții pentru înflorirea lor, întărirea continuă a prieteniei dintre cele două popoare și a unității fră-

țești a tuturor țărilor sistemului socialist.

Angrenaji într-o amplă și însuflețită muncă constructivă, oamenii muncii din țara noastră au înfăptuit în anii socialismului mari și hotărâtoare transformări pe întreg cuprinsul patriei.

U.R.S.S., vădind forța uriașă a orinduirii socialiste, înfățișează astăzi lumii tabloul unei țări în care dezvoltarea forțelor de producție cunoaște un ritm impetuos.

Marile succese obținute de România și Uniunea Sovietică, creșterea impresionantă a forței lor economice și a avuției naționale, înflorirea culturii, științei și artei sînt tot atîtea temeiuri pentru necontenita dezvoltare a colaborării multilaterale dintre poporul român și popoarele sovietice.

În fiecare din cei 21 de ani colaborarea și cooperarea economică, tehnico-științifică, culturală, dintre țările noastre a crescut în volum și calitate. Această dezvoltare asigură posibilități crescînde pentru sporirea în continuare a schimburilor economice, pentru noi forme de colaborare în diferite domenii. Într-adevăr, protocolul privind livrările

reciproce de mărfuri pe 1969, încheiat în decembrie trecut la Moscova, prevede o nouă creștere — cu 6 la sută față de 1968 — a acestor schimburi.

Au luat amploare și s-au diversificat continuu schimburile tehnico-științifice, culturale, din domeniul învățămîntului, care contribuie la îmbogățirea reciprocă a patrimoniului spiritual al popoarelor noastre și la întărirea neincetată a prieteniei dintre popoarele noastre.

La împlinirea a 21 de ani de la semnarea Tratatului, poporul român se bucură din toată inima de rezultatele obținute în colaborarea frățească, de succesele dobîndite de popoarele sovietice în toate sectoarele construcției comuniste, și le adresează un cald salut și urări de noi și mari izbînzii în munca închinată înfloririi patriei lor, cauzei socialismului și păcii în lume.

Mihail Roșianu

Președinte al Consiliului General al Asociației române pentru legături de prietenie cu Uniunea Sovietică.

EXPERIENȚA CU „EXPERIMENT“

Un catamaran înfruntă uraganul

În primele zile ale lui decembrie trecut, din portul Kaliningrad a pornit spre apele agitate ale Mării Nordului o navă neobișnuită. Într-adevăr, traulerul „Experiment“ de tip catamaran, construit de șantierul naval din Svetlii, e unic în lume, avînd o sumă de certe avantaje față de celelalte nave de pescuit care brăzdecă azi mările și oceanele. Iată-le pe scurt: suprafața punților de lucru este de trei ori mai mare decît a navelor obișnuite; „Experiment“ are două dispozitive de lansare și de ridicare a uneltelor de pescuit; construcția specială a suprastructurii îi asigură un cîmp vizual circular. Lungimea traulerului este de 50 m, lățimea de 19 metri, deplasamentul de 1000 de tone, iar viteza de 9 noduri.

Traulerul „Experiment“ a trecut cu succes primele examene de rezistență și siguranță. A fost trimis special în Marea Nordului în căutarea unui uragan. Și l-a aflat: a dat peste o furtună de gradul 10. În aceste împrejurări, navele de pescuit sovietice și străine care se aflau în vecinătate au trebuit să-și întrerupă activitatea. Pe „Experiment“ însă puntea a rămas uscată, iar echipajul a continuat să muncească nestîngherit, fără a simți măcar ruliul. Iar cînd a început să frînteze cu viteză maximă împotriva valurilor, tangajul s-a vădit a fi mai mic decît la navele obișnuite, iar puntea a continuat să rămînă uscată.

Dar cele mai mari satisfacții le-a a-

calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității
calitatea actualității

cus echipajului comportarea punții care leagă corpurile catamaranului. Măsurătorile făcute în laborator arătasera că nici cînd nava va înfrunta valuri foarte puternice, presiunea asupra punții nu va depăși 1,5 atmosfere. Subliniem că puntea a fost construită pentru a suporta presiuni de pînă la 5,5 atmosfere. Examenul trecut în Marea Nordului a spulberat orice temeri în această privință. Puntea traulerului s-a comportat excelent. Cu același prilej s-a observat însă și un fapt curios. Cînd nava plutea pe valuri, nu se mai simțeau loviturile în puntea de legătură.

HIDROTEHNICĂ

Al optulea gigant

După cum anunță presa sovietică, centrala de la Ceboksari, capitala R.S.S.A. Ciuvașe, a cărei construcția a început recent, va fi a cincea în amontul și a opta în ordinea cronologică a salbei de centrale de pe Volga. Puterea ei proiectată este de 1.400.000 kW. Ur-mînd să furnizeze 3,5 miliarde kWh energie electrică anual, ea va depăși prin puterea ei jumătate din centralele electrice din amontul fluviului luate la un loc.

Ceboksari va furniza curent rețelei energetice interconectate a părții europene a U.R.S.S. În același timp, construcția barajului va ameliora considerabil condițiile de navigație de pe Volga — făcînd posibil tranzitul navelor de tipul cel mai modern — și va duce la realizarea de mari economii datorită împrejurării că nu va mai trebui dre-aat canalul navigabil din care acum sînt extrase anual 20 de milioane metri cubi de pămînt. Peste cîțiva ani, în amontul capitalei Republicii autonome Ciuvașe se va ivi astfel o nouă „mare“, cu o suprafață de 2.300 km², uriaș rezervor de apă care nu numai că va îmbunătăți regimul hidrolic și pedologic al teritoriilor învecinate, dar va constitui și o inepuizabilă sursă de pește.

Pentru amplasarea hidrocentralei a fost ales un sector al fluviului aflat în apropierea orașului Novoceboksarsk. Aici va fi construit un mare complex care va îngloba o uzină electrică, un baraj deversor din beton, o ecluză și un dig de pămînt tasat ce se va întinde de la un mal la altul al Volgăi.

MERIDIANE

Acolo unde pornesc rachetele la drum

O ferăstruică prevăzută cu un geam gros din sticlă specială dezvoltă o priveliște fascinantă. Pe suprafața unei

piese de metal se plimbă un punct strălucitor, verde deschis, în jurul căruia țîșnesc miile de scintile orbitoare. Dar ce se întîmplă în această încăpere, în care domnește un vid atît de înalt încît presiunea este de 500.000 de ori mai mică decît cea atmosferică? Elementele rachetelor purtătoare de sateliți și nave cosmice reclamă o prelucrare superficială de mare precizie pe care uneltile din oțeluri speciale nu le-o pot asigura, ceea ce a dus la înlocuirea lor cu un flux de electroni. Dirijarea acestuia este făcută automat, conform unui program.

După prelucrare, piesele trec într-o încăpere alăturată, unde aparate speciale de măsură stabilesc dacă au fost respectate prescripțiile. În această încăpere nu se poate pătrunde decît cu o autorizație specială, căci pînă și un firicel de praaf poate „indispune“ pretențioasele aparate.

Unde stăpînește acest ultim cuvînt al tehnicii? Acolo unde au pornit de fapt la drum puternicele rachete care au plasat pe orbită Vostok-urile, Vosход-urile și Soluz-urile, cei 260 de sateliți din seria Cosmos, stațiile automate spre Lună, Marte și Venus... Uzina este aproape cît un oraș. Ea nu poate fi vizitată în întregime nici în trei zile.

Secția de montare, de pildă, copleșește prin dimensiunile ei. La o înălțime amețitoare este străbătută de grinzi de beton armat pe care alunecă poduri rulante. Curățenia este tot atît de perfectă ca în laboratoare. Instalația de aer condiționat asigură o temperatură de 18°C. După ce se asamblează treptele rachetelor, urmează înzestrarea lor cu tot felul de aparate complicate, instalații automate, conducte de diverse culori și grosimi, care ocupă însă puțin loc. Spațiu mare reclamă, însă, rezervoarele de combustibil și oxidant, intrucît pentru a lansa pe orbită un kilogram de sarcină utilă e nevoie de 50 kg greutate inițială a rachetei purtătoare. O dată montată, racheta mai are de trecut un control final (între timp au fost controlate mai întîi toate piesele și apoi fiecare treaptă), efectuat de o mașină electronică. După ce își primește programul de lucru racheta execută un zbor simulat, iar aparatele constată cît se poate de imparțial cum l-a îndeplinit.

INTERIORUL MODERN

Explicațiile unui succes

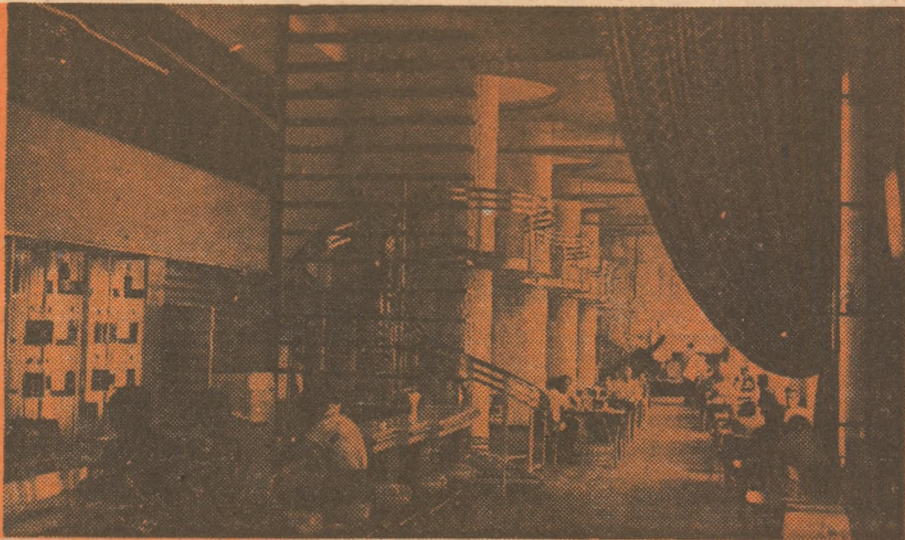
Zilele acestea s-a deschis la Paris un Salon internațional de mobilă. Cu acest prilej, Uniunea Sovietică și-a făcut o primă și remarcată apariție în acest domeniu.

Toate ansamblurile și piesele de mobilă trimise în Franța au fost create de Institutul unional de mobilă. Deși înființat destul de recent, creațiile acestuia se bucură în U.R.S.S. de mare succes, atît în ce privește mobilierul pentru locuințe, cît și cel cu utilizări industriale și comerciale.

Acest succes se explică deopotrivă prin calitățile estetice și prin cele de rezistență ale modelelor care poartă gîrul Institutului. Într-adevăr, înainte de a fi omologate creațiile specialiștilor Institutului sînt supuse unor probe extrem de severe. Iată, de pildă, cum este încercată rezistența unui scaun. Un dispozitiv special strînge cu niște clești puternici picioarele piesei ce urmează a fi încercate și pe care, în prealabil, a fost așezată o greutate de 70 de kilograme. Operatorul de serviciu apasă pe un buton și scaunul începe să execute o suită de mișcări incoherente, de cîteva miil de ori. Tratamentul este aplicat circa o săptămînă, după care se trag concluziile care se impun.

La operații similare sînt supuse și dulapurile, mesele etc. Standul pentru încercarea noilor prototipuri este mîndria Institutului. Aparare perfecționare descoperă necrutătoare cea mai mică imperfecțiune în concepția sau execuția unei piese de mobilă.

Institutul a stabilit contacte și schimburi de informații cu multe țări, intrucît are de dus la bun sfîrșit o misiune de mare importanță: aceea de a furniza populației o mobilă deopotrivă modernă, ieftină și comodă.

Creații ale Institutului

ÎNTR-O NOAPTE PE PARANA...

A spus Erdstein adevărul ?

La 22 septembrie 1968, pe aeroportul londonez Heathrow, dintr-un avion al companiei „Air France”, venit din Buenos Aires, descindea un ins în vîrstă, șters, cu o manta de ploaie neagră și ochelari cu lentile închise. Numai la o cercetare foarte atentă se putea vedea că, din cînd în cînd, călătorul arunca în jur priviri neliniștite, dînd semne vizibile de nervozitate.

Călătorii veniți cu același avion se așezară în rînd în fața unei bare îndărătul căreia se afla un șir de funcționari de poliție. Insul cu ochelari fumurii întinse unui funcționar un „Taurus”, citeva încărcătoare și o legitimație de agent al poliției secrete braziliene, eliberată pe numele Erich Erdstein. În timp ce polițistul scria chitanța de înregistrare a pistolului, Erdstein privea neliniștit în jur, arătînd de la o poștă că nu se simțea la largul lui.

Așa s-a terminat sau, poate, așa a început o întimplare despre care săptămînalul englez „People” a scris trei duminici la rînd. O întimplare cu vechi antecedente, aducînd cu o ecuație cu prea multe necunoscute. O reproducem după „People”.

În perioada Anschluss-ului, Erich Erdstein, acum în vîrstă de 57 de ani, locuia la Viena. Cum nu voia să rămînă în Austria ocupată de naziști, a plecat în America de Sud, unde a locuit circa treizeci de ani. Destinul l-a dus în Brazilia, în statul Parana. Acolo a lucrat mulți ani în poliția secretă, îndeplinind tot felul de misiuni importante. O asemenea misiune a primit și în iunie 1967.

În Curitiba, capitala statului Parana, se ivise un ins pe nume Eugen Parris, care vorbea portugheza cu un puternic accent german și era, ca atare, suspect poliției. În cursul unui interogatoriu, care dădu multă bătaie de cap lui Erdstein, Parris recunoscuse că avea legături cu organizațiile naziste opoșite în sudul Braziliei. Dar din pricina unor neplăceri avute cu naziștii, se temea acum pentru viața lui și numai cu mare greutate consimțise să dea unele amănunte cerute de Erdstein.

După interogatoriu a fost condus înapoi la hotelul în care locuia, urmînd ca a doua zi să fie interogat în continuare. Dar cînd Erdstein intră dimineața în camera lui Parris, îl găsi mort; peste noapte fusese sugrumat. Din registrul de evidență a pasagerilor se constată că în ajun, seara, într-o cameră alăturată se instalaseră doi germani, care acum dispăruseră fără urmă.

Pe urmele lui Mengele

Erdstein primi misiunea să cerceteze activitatea hileristilor instalați confortabil în coloniile germane din așa-numitul „inel de fier”, care înconjoară sudul Braziliei, precum și Argentina, Paraguay și parte din Bolivia. Naziștii, printre care se află mulți criminali de război notorii, se simțeau acolo minunat. Nu se ascundeau de nimeni, nu făceau un secret din trecutul lor, nu-și tănuiau planurile de viitor. Păstrau în casele lor portrete ale lui Hitler, flamuri cu zvastică. Copiii lor învățau să cînte „Horst Wessel” și alte imnuri naziste. Din Paraguayul vecin, unde hileristii se bucură de protecția oficială a dictatorului Stroessner, în așezările germane veneau cu regularitate hilerişti de marcă, de cele mai multe ori pentru a ține cuvîntări la cîte o adunare fascistă. La un moment dat Erdstein fu informat că într-una din aceste așezări fusese și Martin Bormann, mîna dreaptă a lui Hitler, locuitorul lui în conducerea partidului nazist, care se ascundea în Paraguay. Erdstein mai află de asemenea că un oaspete nelipsit era și sadicul medic al lagărului de la Auschwitz, Joseph Mengele, prin mîjile căruia trecuseră un milion de victime. În felul acesta, Mengele deveni principalul obiect al investigațiilor făcute de agentul poliției secrete braziliene. De ce tocmai el și nu, bunăoară, Bormann, Erdstein n-a explicat.

Așadar Erdstein porni pe urmele lui Mengele. Cu sprijinul unui mare număr de informatori află de existența unei vile de piatră albă, împrejmuțată de un gard înalt, la marginea orașelului brazilian Dona Emma din statul Santa Ca-

tarina. Vila era proprietatea doctorului Alexander Lenart, german, cunoscut ca avînd relații cu naziștii. O „Simca” neagră aducea deseori acolo patru inși nu prea comunicativi, care rămîneau de multe ori cîteva zile îndărătul zidurilor ce înconjurau vila. Unul dintre ei, un ins energic, cu înfățișare îngrijită, ochi albaștri și barbă bogată, căruia i se spunea simplu „Herr Doktor”, era, după informațiile primite de Erdstein, chiar Mengele.

Aflînd într-o zi că cei patru sosiseră la vilă, Erdstein se îndreptă într-acolo, însoțit de alți cîțiva agenți, cu o mașină

Una dintre fotografiile descoperite în vila din orașelul Dona Emma. În mijloc : Mengele

a poliției dotată cu un aparat de radio-emisie-recepție. Zidul înconjurător era prevăzut cu sîrmă ghimpată prin care trecea un curent de înaltă tensiune. Agenții tăiară sîrma și intrară înăuntru. Dar spre marea lor dezamăgire, în afară de cîțiva paznici, nu găsiră pe nimeni. Mengele și însoțitorii lui dispăruseră pe o poartă din spate, de a cărei existență polițistii nu aflaseră. Descinderea nu fu totuși zadarnică. Într-o cameră, Erdstein descoperi niște lăzi de metal cu documente naziste, într-alta cîteva fotografii importante. Una dintre ele îl înfățișa pe Mengele înconjurat de prieteni. O alta pe Mengele cu o prietenă. Erau primele fotografii ale criminalului în halat alb găsite după 23 de ani de cînd fugise din Germania. Paznicii confirmară că insul din fotografie și Mengele erau una și aceeași persoană. În subsolul vilei, agenții dădură peste o sală de operație utilată ultramodern. Naziștii o foloseau pentru operații estetice. Insuși Mengele se operase acolo de cîteva ori.

Această poveste care seamănă cu un roman polițist ieșit din piana unui maestru deprins cu asemenea subiecte nu se încheie aici. La cîțiva timp după aceea, Erdstein fu informat că un ofițer superior brazilian, care îi simpatiza pe naziști, îi dăduse lui Mengele un permis special (de inspector al construcțiilor de abatoare) care-i oferea posibilitatea să circule nestingherit prin junglă. Erdstein îl descoperi pe medicul principal al Auschwitzului în așezarea San Juan

de Alcalina pierdută în junglă. Agentul secret îl recunoscuse numaidecît pe naziștii, deși acum Mengele nu mai avea barbă. Purta o cămașă verde, subțire și pantaloni de culoare deschisă, pîrînd mai tînăr decît cei 56 de ani ai lui.

Văzînd revolverele îndreptate spre el, naziștii zîmbi.

— Vă așteptam — rosti el într-o portugheză guturală. După care adăugă în germană: Numai că vă pierdeți vremea degeaba, nimeni n-o să se atingă de mine.

Instalîndu-l pe bancheta din spate, Erdstein porni cu mare viteză spre Curitiba. Pe drum între cei doi avu loc următorul dialog:

— Am dovezi indiscutabile că sînteți un criminal de război nazist, doctorul Mengele, i se adresă Erdstein.

— Evident, sînt doctorul Mengele, și dv. știți asta. Dar cînd va sosi momentul, voi nega și veți vedea că voi fi eliberat.

Predînd criminalul autorităților din Curitiba, agentul se înapoie la postul lui aflat la frontiera dintre Brazilia, Argentina și Paraguay. A doua zi, primi un telefon de la poliția din Curitiba.

— Să vezi și să nu crezi. A trebuit

să-i dăm drumul lui Mengele. Am primit un ordin de sus — se auzi la ce lălalt capăt al firului.

Mengele, ca și ceilalți naziști, aveau protectori puternici, mai ales printre generali. Erdstein afirmă că din clipa aceea hotărî să acționeze pe contul lui, fără să se mai bizuie pe sprijinul autorităților.

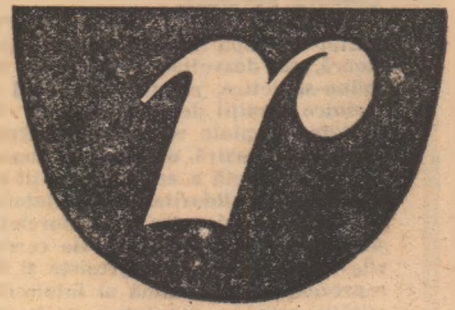
Agentul brazilian află astfel prin ce punct al fluviului Parana obișnuia Mengele să se întoarcă în Paraguay și se ascunde într-un tufiș de pe mal unde îl așteaptă două zile. În cea de a trei zi Mengele își făcu apariția.

— Schon wieder? (din nou?), își exprimă el nedumerirea, cînd îl văzu pe Erdstein.

— Doctore Mengele — i se adresă acesta — sînt aici ca să vă previn. Dacă treceți fluviul, sînteți pierdut. Pe celălalt mal vă așteaptă un grup de agenți care au misiunea să vă aresteze. Aveți încredere în mine. Peste cîteva zile am să izbutesc să vă transport în siguranță în Paraguay.

Mengele rămase descumpănit. Era alb ca varul. Căzuse aproape în capcana lui Erdstein și acceptă propunerea acestuia. Ca să-l ascundă de priviri indiscrete, Erdstein închirie un barcăz, din acelea care se folosesc de obicei pe Parana la transportul buștenilor. Ancoră la mijlocul fluviului și-l lăsă pe naziștii în paza a patru paraguayeni. Nu voia să se mai adreseze autorităților din Brazilia unde, după lovitură de stat din 1964, starea

reportaj,
reportaj reportaj,
portaj reportaj repor
taj reportaj reportaj re,
reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repo
j reportaj reportaj reportaj
ortaj reportaj reportaj repor
aj reportaj reportaj reportaj

de spirit pronaziștii se accentuase, și celor argentinieni.

Patru cuie în propriul sicriu ?

Timp de cinci săptămîni purtă astfel tratative cu autoritățile locale argentinieni. În tot acest răstimp Mengele rămase în barcăz, unde Erdstein îl vizita în fiecare seară. În cursul discuțiilor, Mengele tăgădui că ar fi practicat exterminarea în masă a deținuților de la Auschwitz. „Am lucrat numai în interesul medicinei și am experimentat numai pe cei grav bolnavi, care oricum ar fi murit” — căuta el să-și convingă interlocutorul. În același timp Mengele îi mai spusese că, la cererea dictatorului paraguayen, conducea lucrările de construcție a unui laborator secret destinat personal lui Stroessner. „Președintele Stroessner — afirmă el — e un bun prieten al nazismului. Dar și aici în Brazilia avem legături importante. Știți asta. În caz de ceva, s-ar răfui cu dv. în doi timpi și trei mișcări”.

În cele din urmă argentinienii acceptară să preia prizonierul. Într-o noapte cu lună, la 13 septembrie, Erdstein porni spre barcăz, spre a-l lua pe Mengele. În momentul cînd se pregăteau să treacă pe o barcă ce-i aștepta alături, barcăzului fu luminat de două reflectoare și se auzi zgomotul motoarelor unei șalupe care se apropia cu toată viteza. La început Erdstein crezu că argentinienii hotărîseră să vină să-l preia pe criminal chiar acolo, pe fluviu. Dar cînd șalupe se apropie de ei și șase inși cu arma în mînă săriră direct în barcăz, Erdstein văzu că nu erau argentinieni, ci paraguayeni. Mai tîrziu Erdstein află că cei patru paraguayeni angajați de el ca să-l păzească pe Mengele îl trădaseră; partea adversă îi plătise mai bine.

Agentul se ascunde îndărătul buștenilor și deschise focul. Doi paraguayeni îl traseră după ei în șalupă pe Mengele, iar ceilalți le acoperiră retragerea. În momentul acela, răsună o salvă de pe o șalupă puternică ivită din beznă. Frau argentinienii. Cîțiva dintre ei săriră, trăgînd în aer, în barcăz. La strigătele lor, paraguayenii răspunseră ceva în limba lor. Era o hărmălaie de nedescris. În aceste împrejurări Mengele putea scăpa din nou; de aceea Erdstein hotărî să facă singur dreptate: de la o distanță de numai trei metri trase în nazist patru gloanțe, unul după altul. El afirmă că a văzut cum Mengele a fost cuprins de spasmele morții, după care a încrămenit. Sadicul medic care trimisese un milion de oameni pe lumea cealaltă era mort. Erdstein mai adăugă că în cele cîteva decenii în care a lucrat la poliție a văzut mulți oameni murind, așa că nu se putea înșela.

Argentinienii l-au luat pe agent la bordul șalupei. Ambarcațiunea paraguayenilor, cu cadavrul lui Mengele la bord, s-a mistuit în noapte. Ce au făcut cu cadavrul, nu se știe; fie că l-au zvîrlit în rîu, fie că l-au predat naziștilor. E o enigmă care nu va fi niciodată dezlegată, susține Erdstein.

Acesta se afla într-o situație disperată. El urmărise pe Mengele în ciuda ordinelor superioare. Chiar dacă n-avea să fie tras la răspundere, își pierduse slujba. Dar nu asta era problema. Trimișind patru gloanțe în Mengele, își bătuse, de fapt, patru cuie în propriul sicriu. Căci naziștii n-aveau să i-o ierte. Din vîntor se transformase astfel în pradă. Îi plictisise prea mult pe hileristii din America de Sud. Cinci dintre informatorii săi fusese ucise de naziști; unul fusese înecat, altul otrăvit, iar ceilalți împușcați.

Erdstein afirmă că, mergînd pe urmele lui Bormann, a descoperit că acesta locuiește într-un orașel din jungla Paraguayului, alcătuit din multe barăci recent construite. El pretinde că a zbu-

V. Kobiș

(Continuare în pag. 11-a)

CINEMA

Din haos se-ntrupează filmul

Fie-mi iertată lipsa efortului de imaginație, dar nu-i pot spune „Mosfilmului” mai bine decât i s-a spus deja: oraș în oraș. Delimitat de ziduri înalte, care îl închid ca pe o cetate, studioul își trăiește viața după legi și orare proprii. Dacă, de exemplu, te întâmpli prin preajmă la miezul nopții, poți vedea apărind pe poartă și mistuindu-se în lungul bulevardelor mașini în care recunoști un Ciuhrai, un Raizman, un Tihonov, o Mordjukova: programul de lucru prevede curent filmări între orele 16 și 24. Pustiu doar pentru câteva ore, orașul-in-oraș își recapătă dimineața populația, care vine din toate colțurile Moscovei.

Flancată de celebrități mai mari sau mai mici, pătrund și eu pe teritoriul atât de întins încât cineștii glumesc că mai are „pete albe”, ca zonele geografice ne-

Lika (Marina Vlady), dragostea lui Cehov și Iutkevici, regizorul ei

explorate. În imensa și frenetică gospodărie cinematografică modernă, livada sădită de Dovjenko aduce o notă de dulce tihnă provincială. Copaci și oameni așteaptă nerăbdători momentul exploziei florale: actuala generație de cinești culege cu deliciu roadele rivnei de grădinar a marelui regizor.

Prima întâlnire la studio o am cu o amintire. Ekaterina Stașevskaia-Narodițkaia ne-a pus cu amabilitate la dispoziție filmul ei despre regretatul Evgheni Urbanski. Timp de o oră și jumătate Urbanski cîntă, ride, iubește, se luptă, suferă, se bucură; din fragmente de film, inclusiv ultimul, „Directorul”, în care camera a urmărit goana automobilului prin nisipurile Karakumulului pînă în clipa fatală, din fotografii, din amintirile rudelor și prietenilor, imaginea actorului se încheagă atât de vie și de puternică, încît acolo, în sala goală, învinge realitatea morții tragice și absurde... Dar se aprinde lumina și intervenția ei brutală reasează lucrurile la

locul lor. În minte îmi vin obsedant versurile lui Labiș:

Eu nu mai sînt,
E-un cîntec tot ce sînt...

Apoi începe labirintul. Urc, cobor, o fac la dreapta, o fac la stînga, iar urc, iar cobor... Trebuie să-l întîlnesc pe Serghei Iutkevici, care tocmai termină „Subiect pentru o schiță”. În drum citesc pe ușile care se înșiră de ambele laturi ale coridoarelor: „Waterloo”, „Eliberarea Europei”, „Un cuib de nobili”, „Ceaikovski”... Ce destine se hotărăsc îndărătul lor!

Iutkevici, distins și elegant, îmi derulează filmul lui, aflat acum în stadiul finisărilor. De la produsul finit, care se va numi în rusește „Subiect pentru o schiță” și în franțuzește „Lika, dragostea lui Cehov”, venim înapoi către istoria lui. Împreună cu Leonid Maliușghin, Iutkevici a ales momentul creării „Pescărușului”, piesa cea mai autobiografică a lui Cehov, pentru a urmări modul cum imaginația scriitorului interpretează faptele de viață, cu alte cuvinte pentru a urmări relația ficțiune-realitate, pentru că Cehov îl interesa ca novator și pentru că voia să facă un film despre dragoste. Căci, se știe, referindu-se la „Pescărușul”, Cehov a scris: „Am terminat o piesă cu multă discuție, puțină acțiune și cinci puduri de dragoste”.

Drumul prin labirintul „Mosfilmului” continuă. Deodată îmi iese în cale Serghei Bondarciuk. Poartă un costum gri care se armonizează cu părul tot gri și e mult mai suplu decât Pierre Bezuhov. Bondarciuk e acum inabordabil. Pregătește bătălia de la Waterloo și se știe ce răspundere au comandanții supremi în astfel de momente hotărîtoare. Va fi un film produs în colaborare cu casa italiană De Laurentiis, care l-a vrut neapărat ca regizor pe artistul rus, după examenul cu tetralogia „Război și pace”. Echipa de interpreți n-a fost încă definitivată, dar în surdină se rostesc nume amețitor de mari. Presa italiană i-a pomenit pe Peter O'Toole și Richard Burton... Pregătirile se află în stadiul incipient. Deocamdată Bondarciuk scrie, trece dintr-o cameră în alta, vizitează des garderoba unde se păstrează costumele din „Război și pace”. Multe mai pot fi folosite. Din această mișcare, lipsită de sens pentru neavizați, va începe filmul.

Mai departe... În drum mă abat în atelierul Tatianei Kovrișhina, care i-a machiat pe eroii lui Tolstoi, apoi pe „Oamenii de pe Nil”. Are un moment de răgaz, în așteptarea personajelor noului film al lui Room, „Flori tîrzi”. Dacă aș avea timp, m-aș da cu plăcere pe miinile Tatianei. Dar în alt pavilion, Aida Manasarova turnează „Martorul principal” și vreau să asist la un moment de lucru.

Cabluri, reflectoare, aparate cunoscute și necunoscute, operatori, electricieni și mulți alți meseriași, figuranți... Și în tot acest haos, reușind să facă total abstracție de el, Aida Manasarova repetă o scenă cu Piotr Vinnikov. E vorba de o crimă și trebuie dovedită vinovăția. Stau și mă minunez cum de reușește să se concentreze Vinnikov. Din cînd în cînd, un bărbat care se ține numai de asta, derulează un centimetru între capul actorului, care va fi în prim-plan, și reflector și măsoară distanța cu un gest care mi-l amintește pe acela al croitorilor cînd iau măsura taliei sau a șoldurilor. În acest timp, Vinnikov repetă împerturbabil:

— Pe Fedea? Sigur că l-am recunoscut... Și pe taică-su l-am cunoscut.

Din acest haos se va întrupa filmul.

Iulia Scutaru

Fiodor Hitruk, un artist al animației

Fiodor Hitruk este unul din cei mai talentați regizori ai filmului de animație. În România e cunoscut ca autor al unor filme originale, realizate într-o manieră personală, dar și ca laureat al Festivalului internațional al filmului de la Mamaia, ediția 1966, cînd a fost distins cu „Pelicanul de aur” pentru filmul „Vacanța lui Bonifaciu”. Anul trecut, F. Hitruk a făcut parte din juriul Festivalului.

Artist neobișnuit de exigent față de el însuși, Hitruk conduce de mai mulți ani secția de filme de animație a Uniunii cineștilor din U.R.S.S. Creația lui a adăugat multe elemente noi evoluției filmelor de animație în ultimul deceniu, numit uneori „deceniul renașterii animației”.

Ca regizor, F. Hitruk s-a afirmat de puțină vreme, deși și-a început cariera de creator de desene animate încă la sfîrșitul anilor treizeci și numele lui

„Albă ca zăpada” cu patine. Tatiana Katkovskaia din Ansamblul ucrainean de dansuri pe gheață

figurează pe genericele multor producții ale studioului „Soiuzmultfilm”. Primum film independent l-a realizat în 1962. E vorba de admirabila comedie „Istoria unei crime”, peliculă de desene animate în care autorul se ridică împotriva zgomotului, acest universal dușman al omenirii. Procedeele folosite de Hitruk sînt de o eficacitate evidentă: caricatura și hiperbola, care îngroașă vicisitudinile vieții într-un mare oraș modern, precum și uluitoarea precizie în surprinderea unor amănunte binecunoscute spectatorilor.

„Film, film, film”

Dar regizorul are preferințe și pentru filmele de animație pentru copii: „Toptîjka” și „Vacanța lui Bonifaciu”, despre care am mai amintit, sînt profund umane, amîndouă posedînd însușirea pe care am putea-o numi „autoritatea bunătații” și care, alături de prestigiul artistic, constituie cheia ce descurie o porțiță spre conștiința copiilor, le cucerește atenția și încrederea. Dacă în „Istoria unei crime” personajele — pozitive și negative — sînt oameni (figuri desenate), în filmele pentru copii eroii sînt animale umanizate în spiritul basmelor și atât de accesibile percepției infantile.

Mare maestru în ale umorului, Hitruk alternează în producțiile sale zîmbetul blînd și lirismul romantic, din filme ca cele amintite mai sus, cu comedia. Astfel, satira virulentă „Omul mărginit” înfățișează un birocrat carierist indiferent la valorile autentice și la frumusețile vieții, preocupat exclusiv de propria-i bunăstare.

Regizorul se dovedește neobișnuit de inventiv în alegerea temelor și genurilor satirice. „Microfilmul” lui, cu o acțiune ce se desfășoară fulgerător, poate fi numit o „variantă modernă” a shakespeareanului „Othello”, în care tragedia în cinci acte a marelui dramaturg englez, supusă impetuosului ritm contemporan, evoluează în numai 49 de secunde. Desenele pentru acest film, prezentat la Expoziția universală de la Montreal, sînt executate în maniera gravurilor din epoca împăratului Eliza-beta.

Nu mai puțin originale sînt și ultimele lucrări satirice ale maestrului: desenele animate pentru comedia lui Eldar Riazanov: „Zig-zagul succesului”, care prezintă la modul ironic rolul fotografiei în istoria omenirii, sau recenta realizare a lui Hitruk „Film, film, film!”, o usturătoare parodie pe tema „cum se realizează un film”, care pătrunde cu un spirit critic incisiv în „bucătăria” producției cinematografice. Urmărind toate fazele creării unui monumental spectacol cinematografic, satira lui Hitruk evoluează între etapa de germinare a ideii, cînd se întâmplă ca muza capricioasă a celei de a șaptea arte să-l abandoneze pe scenarist, și platoul de filmare, unde un venerabil regizor învață o fetiță să sară, iar numeroși figuranți, deghizați în nobili și oșteni de altădată, așteaptă ore în șir, în fastuoasele lor veșminte, ca în locul leului adus din-

tr-o regretabilă eroare să vină vaca prevăzută în scenariu. Bogata experiență acumulată de Hitruk în realizarea filmelor de animație satirice îi conferă multă ușurință și expresivitate în mișcare și în desen. El creează tipuri expresive, înfățișînd prin mijloacele parodiei, ca într-o oglindă deformantă, tablourile și aspectele absurde ale cinematografiei moderne. „Film, film, film!” e o remarcabilă realizare a filmului de animație satiric.

Serghei Aseuin

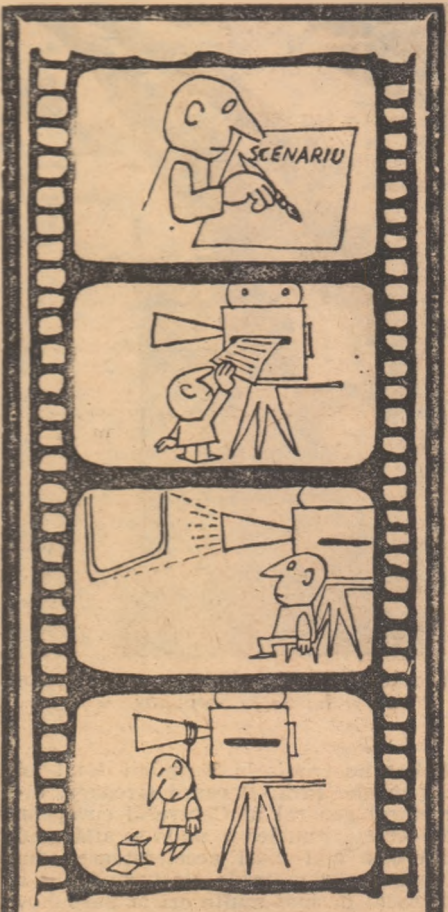
TEATRU

Un debut memorabil

Proaspătă absolventă a școlii-studio a M.H.A.T.-ului, Alla Azarina s-a prezentat în fața exigentului public din Moscova cu primul ei rol mare: un spectacol cu monologuri din „Romeo și Julieta”.

Tinăra actriță a pregătit acest spectacol timp de doi ani. Ea și-a împărtășit ideea regizorului Vladimir Bogomolov, care a și pus în scenă spectacolul și a ajutat-o la reliefarea dramatică a personajelor celebrei tragedii.

Jocul Allei Azarina a fost apreciat de critică în termeni extrem de elogiosi. Cronicile relevă că ea a vădit un joc plin de prospețime, de înțelegere a sensurilor tragediei, de pasiune în exprimarea sentimentelor și de originalitate în interpretare.

Fără cuvinte

arta
ca arta arta
arta arta arta
arta arta arta arta
ta arta arta arta arta
arta arta arta arta art
arta arta arta arta arta

tehnica
tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica
tehnica tehnica tehnica

PSIHOLOGIE

Aveți imaginație?

„Omul — spunea un psiholog englez — este constituit din corp, minte și imaginație. Corpul este imperfect, iar mintea lui nu-i vrednică de încredere, dar ceea ce l-a făcut remarcabil este imaginația. În cursul secolelor, imaginația omului a transformat viața de pe această planetă, dintr-un pustiu, într-o grădină înfloritoare.”

Dar ce este imaginația? Un fapt este cert: imaginația nu înseamnă creație din nimic — „ex nihilo!”. Intreaga construcție a imaginației creatoare se face cu elemente, cu „reprezentări”, cum spun psihologii, existente în „bagajul” nostru spiritual. Imaginația nu face decât să modifice ordinea din aceste lanțuri de reprezentări, dându-le forme noi, care nu mai seamănă cu șiragurile de percepții originale, primitive. Exemple tipice de astfel de modificări, de combinații sunt creațiile mitologice: centaureii, monștri jumătate oameni, jumătate cai; ciclopul, uriașii fii ai Cerului și Pământului; sirenele, cu trup de femeie până la solduri și cu formă de pește de la brâu în jos; himera, monstrul cu cap de leu, cu coada de balaur și cu corpul de capră.

În literatură, același mecanism funcționează în crearea unui erou. Niciodată el nu corespunde în întregime unui personaj real. Natașa, eroina lui Tolstoi din „Război și pace” — pentru a da un singur exemplu ilustru — este o creație prin sinteza a două modele vii. În evoluția ei de la adolescență la maturitate, Natașa-fată a fost Tatiana Bers; Natașa-soție a fost Sofia Andreievna Tolstaia. „Personajele mele — spunea Tolstoi — au toate modele în realitate — dar eu am încurcat itele. Am înjghebat personaje folosind elemente de la oameni diferiți sau, dimpotrivă, am făcut mai multe personaje din diferite aspecte ale aceluiași individ.”

Imaginația are nevoie de date concrete preexistente și în știință. Trecerea lui Newton de la observarea căderii mărului la elaborarea legii atracției universale a fost un act de imaginație pe un teren pregătit dinainte. Din datele chimiei, imaginația con-

structivă a lui Mendeleev a realizat celebrul tabel cu clasificarea periodică a elementelor. Davy era foarte înzestrat cu facultăți imaginative, iar la Faraday exercitarea acestei facultăți era prodigioasă, precedând, întovărășind și orientând cercetările sale. „Forța și productivitatea lui Faraday, ca inventator — scria Tyndall — se datorează în mare parte stimulului oferit de imaginație.”

Din păcate, imaginația este imposibil „de învățat”, fiind un dar înnăscut. Dar „viziunea” noastră asupra valorii unor lucruri și fenomene poate fi îmbunătățită prin experiență. Flerul care descoperă importanța practică și teoretică posibilă a lucrurilor pe care le observăm nu este desigur „imaginație”; el este mai degrabă o premisă pentru selecționarea, dintre nenumărate posibilități imaginare, a acelor care au aplicații semnificative în realitate.

Pentru stimularea imaginației, de multe ori este rodnică explorarea subconștientului nostru; în interiorul minții este înmagazinată tot atîta forță spirituală cîtă forță fizică ascunde nucleul atomilor. Depinde de noi să explorăm aceste comori. „Sfaturi practice” în acest sens, nu se pot da, desigur, dar iată totuși câteva sugestii.

Încercați să disociați și să asociați diverse elemente. Fenomenul e relativ simplu și un exemplu ne va da de îndată înțelesul lui. Dintr-o rochie veche, o femeie pricepută își poate confecționa una nouă. Treaba e posibilă printr-o descompunere inițială, urmată de o recompunere. Pentru asta, imaginația se poate exercisa în voie.

Analogia este alt proces prin care se poate dezvolta imaginația. Cele mai multe descoperiri științifice sînt pregătite de o acumulare lentă de analogii, fructe ale gândirii.

Aptitudinea de a percepe raporturi depărtate, de a face apropieri originale între elemente (în artă, între imagini), capacitatea de analiză — sînt alte câteva premise care pot dezvolta imaginația.

Reveniți acum la una din condițiile funcționării imaginației, expusă la început, aceea de a „construi din elemente date”, vă propunem un joc amuzant. Verificați-vă capacitatea de imaginație pornind de la elementele de mai jos, obținute cu ajutorul mașinii de scris.

- 1..... 1111)11111
- 2..... ttttTtt
- 3..... 0000X000
- 4..... ((((((
- 5..... nnnnlnnn
- 6..... q
- 7..... 00-00
- 8..... 00-00
- 9..... -5°
- 10..... MTTTTTTTT

Pentru fiecare grup de figuri, creați o propozițiune care să-i corespundă. Vă dăm o sugestie pentru prima: „Al cincilea din front, de ce nu stai drept?”

Pentru celelalte, dacă nu veți fi satisfăcuți de explicațiile dv., consultați cele date mai jos de psihologul care a imaginat testul.

Fiecare cu imaginația lui. Dar se poate și așa: 2) „Se găsește cite unul care vrea să pară mai mare decît e în realitate”; 3) „E cineva necunoscut printre noi”; 4) „Am spus: la dreaptaaa!”; 5) „El nu e genul nostru”; 6) „După ce că e o nulitate, mai are și coadă”; 7) „Două bufnițe mari la marginea unui gard”; 8) „Două bufnițe mici la marginea unui gard”; 9) „Poveste de iarnă”; 10) „Pe lingă palmierii fără soț”.

CIBERNETICĂ

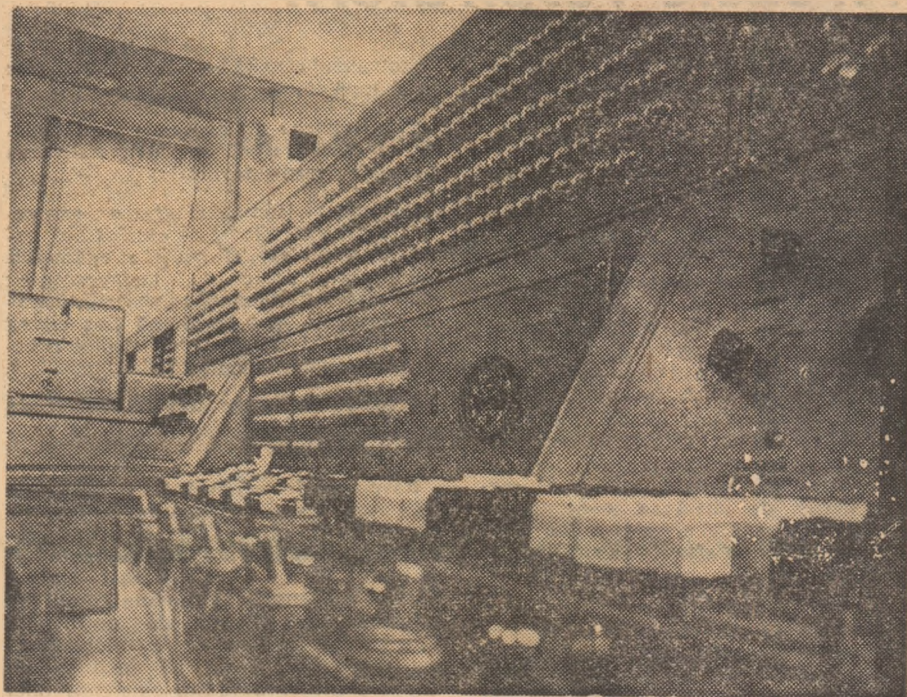
Concertul mașinii electronice

De circa un sfert de secol ciberneticienii se străduiesc să pună la punct mașini capabile să participe la activitatea creatoare a omului. În circuitul civilizației umane au intrat, astfel, mașini de diagnosticat, mașini care joacă șah, mașini destinate... compoziției muzicale. Căci muzica este un domeniu ideal pentru cercetătorul care se consacră studierii activității de creație și posibilităților de a o modela, întrucît are o structură netă și precisă, ușor de tradus în limbaj cifric.

O experiență seculară dovedește că auditoriul se interesează mai puțin de starea emoțională a compozitorului în epoca cînd așternea note pe portative,

decît de propriile sale simțăminte atunci cînd ascultă o operă muzicală. Dar dacă acest lucru este adevărat, multe din argumentele împotriva mu-

mai sus (unele au reunit pînă la 150 de persoane) demonstrează că modelarea formelor muzicale elementare culminează cu rezultate care nu diferă de

Un membru al familiei mașinilor electronice gigant

zicii electronice cad de la sine, inclusiv obiecția principală exprimată prin formula: „Mașina nu poate simți, emoțiile îi sînt străine, deci nu poate crea. Operele ei n-au valoare.”

E adevărat, o asemenea „creație” nu-i decît o imitație a unor opere de un anume stil. Totuși, dacă aceste imitații își găsesc un public, dacă ele contribuie la formarea gustului estetic, de ce n-ar fi ridicate la rangul de opere de artă? Și pot fi, afirmă candidatul în științe I. Gutcin, iar în unele cazuri sînt chiar superioare operelor de artă umane.

Iată însă un exemplu concret și semnificativ, de evaluare comparată a unor compoziții muzicale datorate omului și mașinii electronice „Ural-2”. Douăzeci de specialiști sovietici cu pregătire superioară au fost invitați să audieze 16 melodii, cu același grad de complexitate, spre a le evalua după un sistem de cinci puncte: 5 — excelent, 4 — bine, 3 — admisibil, 2 — rău.

Pentru experiența au fost selectate opt melodii create după un program ales de matematicianul R. Zaripov, creatorul mașinii electronice muzicale și opt melodii ale unor compozitori. Un singur lucru condiționa alegerea: evitarea melodiilor prea cunoscute. Și pe bună dreptate, căci e imposibil să compari compozițiile mașinilor cu melodii populare, auzite de nenumărate ori și suscitînd asociații dintre cele mai variate. Ele sînt strîns legate de textele care le însoțesc, de simțămintele încercate ascultîndu-le pentru prima oară, de diversele interpretări vocale sau instrumentale etc. Compoziția unei mașini, prezentată în genere sub forma unei monodii, trebuie, deci, să facă față tuturor acestor asociații care îmbogățesc și întăresc impresia produsă de melodie. Cu alte cuvinte, condițiile de percepere a unor melodii foarte populare și a muzicii create de mașini nu sînt identice.

Participanții la experiență au ascultat melodiile una după alta, cu mici intervale, fără să știe cine-i autorul: omul sau mașina. Se prea poate ca metoda utilizată să nu fie intru totul conformă cu regulile unei „experiențe pure”, dar părerea unor psihologi care afirmă că pentru amintita audiere au fost alese melodii umane fără valoare și cele mai bune melodii ale mașinilor este neîntemeiată. Într-adevăr, e greu de conceput ca o culegere de cîtece ale unor compozitori profesioniști poate cuprinde exclusiv compoziții fără valoare. Asemenea opinii nu fac decît să ateste nivelul ridicat al melodiilor electronice. Aceasta a fost, de altfel, și concluzia trasă în încheierea experienței. Și iată și rezultatele:

Autor	Totalul punctelor				Media
	2	3	4	5	
Om	16	79	55	9	3,36
Mașină	7	66	64	22	3,62

După cum se vede, melodiile create de mașină n-au primit decît 7 note proaste, în timp ce melodiile oamenilor 16; nota excelentă a fost acordată mașinii de 22 de ori, iar omului de numai 9 ori... Desigur, nimeni nu se poate grăbi să afirme că melodiile electronice sînt mai reușite decît cele create de compozitori autentici. Dar și alte experiențe, similare celei descrise

rezultatele activității umane creatoare, ba, în multe împrejurări, le sînt superioare. Ele îi îndreptățesc pe oamenii de știință să spere că, cu timpul, mașina electronică va putea să-l ajute pe om în activitatea sa creatoare.

METEOROLOGIE

Galaxia ne va da timpul probabil

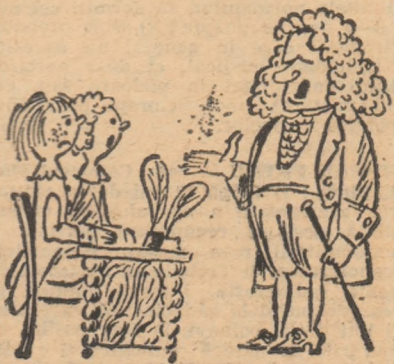
„Vîntul solar”, cu alte cuvinte fluxul de corpusculi născut în Soare, se năpustește asupra Pământului cu o viteză fantastică. Fiecare particulă a acestui flux posedă o energie de o mie, zece și chiar o sută de mii de electronvolți. Un centimetru cub de spațiu circumterestru cuprinde pînă la zece mii de asemenea particule. Dar planeta noastră nu rămîne impasibilă în fața acestui atac, ci îi opune o linie de apărare foarte puternică. Este vorba de un intens cîmp magnetic care, respingînd corpusculii, deformează fluxul nociv.

Cu toate aceste măsuri de apărare, o parte a fluxurilor răzbate totuși în straturile inferioare ale atmosferei. Și, așa cum a constat recent cercetătorul leeningrădean Boris Sazonov, amplificarea fluxurilor corpusculare are o influență directă asupra intensității cicloanelor din emisfera nordică, a schimbărilor brusce ale vremii și ale intensificării schimburilor de aer dintre latitudinile nordice și sudice.

Pînă nu de mult se credea că corpusculii solari sînt un fel de mijlocitori între intensitatea periodic variabilă a radiației solare și fenomenele din atmosfera terestră. Dar în afară de particulele de proveniență solară, în Cosmosul circumterestru se adună și tind să străpungă protecția magnetică multe alte particule cu energie înaltă, de milioane și miliarde electronvolți. Aceste particule vin pe Pămînt din adîncurile infinite ale Galaxiei. Dar pentru că pînă la suprafața Terrei ajung în cantități incomparabil mai mici decît corpusculii solari pînă acuma nu li se acordă niciun rol, oricît de mic, în evoluția proceselor atmosferice. Sazonov a observat însă că, iarna, cînd razele solare nu mai ajung deloc în regiunile polare de nord, în aceste finuturi se înregistrează totuși destule particule cu energie înaltă care pot proveni numai din Galaxie. De asemenea, a descoperit o legătură directă între cantitatea acestor particule și modificările în circulația atmosferică. Sazonov este de părere că influența pe care o exercită particulele asupra acestui mecanism este determinantă, îndeosebi la latitudinile polare.

Marea însemnătate a descoperirii specialistului leeningrădean constă în faptul că dependența dintre caracterul circulației atmosferice și intensitatea fluxului de raze cosmice sosite din Galaxie va putea fi folosită pentru alcătuirea de prognoze ale timpului pe perioade mari.

CELEBRITĂȚI PE BĂNCILE ȘCOLII

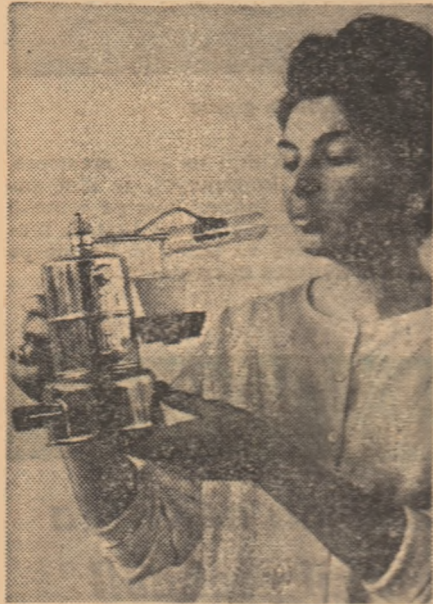
— Boyle, am să te mut de lingă Mariotte: vorbiți tot timpul despre nu știu ce fel de fleacuri
Desen de V. Cijikov

5 ÎNTREBĂRI — 5 RĂSPUNSURI DESPRE :

Virozele respiratorii

1. Întrebare: În care parte a anului se înregistrează cele mai frecvente cazuri de viroze respiratorii?

Răspuns: În general, anotimpurile reci și umede sînt epocile cele mai favorabile declanșării epidemiilor de gripă și de alte viroze respiratorii. Factorii climatici caracteristici acestor anotimpuri — frigul, umiditatea, curenții de aer și fluctuațiile de temperatură — scad rezistența organismului și înlesnesc transmisibilitatea rapidă a infecțiilor în cadrul colectivităților receptive la aceste viroze. După unele date statistice, toamna și începutul iernii sînt anotimpurile „preferate” ale virozelor de căi respiratorii superioare, cum sînt guturaiul, rinofaringitele, laringitele și traheobronșitele. În timpul marilor geruri de iarnă se înregistrează o scădere sensibilă a epidemiilor virale, pentru ca spre sfîrșitul iernii, în perioada dezghețului, să se producă epi-

Inhalator pentru tratamentul inflamațiilor căilor respiratorii produs la Harkov
Foto: R. Alfimov (APN)

demii de gripă. Luna de „virf” pentru cazurile de gripă o constituie luna februarie.

2. Întrebare: Care sînt cele mai des întâlnite viroze respiratorii și cum pot fi ele diagnosticate cu precizie?

Răspuns: Orice stare febrilă însoțită de guturai, laringită, răgușeală, tuse, expectorație etc. poate orienta spre diagnosticarea din vreme a unei viroze respiratorii.

Cel mai ușor de recunoscut, firește, este guturaiul, caracterizat prin rinoree abundentă (la început apoasă, apoi purulentă) strănut, obstrucție nazală și printr-o stare generală bună fără febră sau cu febră redusă.

Rinofaringita, o altă viroză a căilor respiratorii superioare, se manifestă printr-un guturai moderat, roșeață în gît (angină), uneori cu niște vezicule și stare subfebrilă, care nu afectează prea mult organismul.

În laringite și crupul viral, frecvente mai ales la copii, febra în general mai ridicată (38-39°) se însoțește de apariția de la început a răgușelii, hîrțelilor sau şuierurilor în inspirație și expirație. Aceleași semne, cu o prelungire însă a stării febrile. Întîlnim și în laringotraheita și traheobronșita vîrotică.

Pneumonia virală interstițială se deosebește de pneumonia provocată de diferite bacterii (pneumococ, pneumobacilul Friedländer etc.) prin faptul că febra este moderată, dar prelungită, fără frison, cu tuse, jughji și dispnee reduse, expectorație puțină, iar starea generală este relativ bună. Diagnosticul diferențial îl stabilește însă numai examenul radiologic pulmonar.

Virozele adenofaringoconjunctivale (adenoviruzele, cum sînt keratoconjunctivita epidemică adenofaringoconjunctivă etc.) provocate de diferite tipuri de adenovirusuri, se înscîșesc, pe lângă faringite și conjunctivite febrile, de inflamații nesupurative și foarte puțin dureroase ale ganglionilor, mai ales ale celor laterocervicali.

În fine, gripa, cu numeroasele și variatele ei forme clinice, se prezintă ca o boală a întregului organism, cu febră ridicată, pînă la 40°, însoțită de dureri accentuate în oase și mușchi, dureri de cap și la presiunea globilor oculari, astenie. Fenomenele inflamatorii ale căilor respiratorii — rinofaringită, la-

ringotraheobronșită — devin evidente abia după cîteva zile.

3. Întrebare: Ce examene de laborator și clinice ajută la diagnosticarea virozelor respiratorii?

Răspuns: Hemoleucograma; examenul citobacteriologic al exudatului nazofaringian și al sputei; examenul otorinolaringologic cu laringoscopie; radioscopia pulmonară; eventual, intradermoreacția la tuberculină sînt cîteva investigații de laborator și clinice necesare precizării diagnosticului.

4. Întrebare: Care sînt mijloacele de tratament cele mai des uzitate în virozele respiratorii?

Răspuns: În general, în toate virozele respiratorii principiul terapeutic trebuie să fie unul și același: să nu „îndopăm” bolnavul cu medicamente și mai ales să nu încercăm să-l tratăm sau să prevenim eventualele complicații prin administrarea de antibiotice fără avizul medicului. Antibiototerapia nu trebuie instituită decît numai după ce a fost dovedită existența unei suprainfecții microbiene (pneumonii bacteriene, sinuzite și otite catarale etc.). Alte complicații ca, de exemplu, bronhopneumoniile survenite la sugari, copii mici și bătrîni, crupul gripal, formele hipertoxice de gripă cu complicații cardiopulmonare necesită internarea de urgență în spital.

Celelalte viroze, banale, fără febră sau cu febră mică, vor fi tratate cît mai simplu: antinevralgice, acid acetilsalicilic, piran, calmante ale tusei, instilații nazale cu ser fiziologic sau cu vasoconstrictoare (efedrină, rinofug), gargarisme cu ceai de mușețel, băuturi calde. Pot fi utilizate și vitamina C și B₁, proteinoterapie nespecifică prin injecții cu Polidin sau Omnadin, deși eficacitatea lor nu a prea fost dovedită.

5. Întrebare: Care sînt cele mai bune mijloace de prevenire a îmbolnăvirilor sezoniere de viroze respiratorii?

Răspuns: În ultimii ani au fost preparate o serie de vaccinuri care oferă o protecție temporară împotriva gripei și adenovirozelor. În cazul gripei sînt administrate două forme de vaccin: vaccinul cu virus viu atenuat, care produce o imunitate foarte rapidă, dar care este contraindicat la copii, bătrîni, gravide și persoane cu boli cronice din cauza reacțiilor foarte puternice pe care le dă, și vaccinul cu virus inactivat, bine tolerat de către toate persoanele. Profilaxia cu gamaglobuline nu a dat rezultate.

Medicus

NOUTĂȚI

Antibioticele împotriva constipației

De la apariția antibioticelor cu spectru larg de acțiune (cloramfenicol, aureomiclină, tetracilină etc.) s-a constatat un fenomen secundar în cazul administrării lor prelungite: diareea, fie temporară, fie de durată. Acest incident terapeutic — cu răsunet asupra tubului digestiv — a dus la aplicarea în ultimul timp a antibioticelor în tratamentul constipației rebelle. S-a născut astfel un nou procedeu terapeutic care pare să satisfacă pe mulți bolnavi și pe mulți medici.

În general, este bine ca selecția cazurilor de constipație menite a fi tratate cu antibiotice să fie făcută de medic, recurgîndu-se la această terapeutică de „ultimă oră” numai cînd metodele clasice nu au dat rezultate.

Preparatele utilizate sînt antibioticele cu spectru larg din grupa ciclinelor. Cel mai la îndemînă antibiotic este astfel tetracilina, cu care se va face o cură de 10 zile în cantitate de 0,50 mg/zi (0,25 mg dimineața și 0,25 mg seara) scăzîndu-se apoi doza alte 3 zile la 0,25 mg/zi (0,125 mg dimineața și 0,125 mg seara). Efectul se observă în general după 8-10 zile și persistă o perioadă mai mult sau mai puțin îndelungată, după care tratamentul poate fi reluat. Uneori, pentru consolidarea tra-

tamentului este necesar ca el să fie făcut 5-10 zile pe lună, timp de trei luni.

Ținînd seama că „nu există boli, ci bolnavi”, nici aici nu trebuie să se aplice o schemă terapeutică rigidă, tratamentul fiind individualizat și adaptat fiecărui caz în parte, pentru a nu se crea o colită artificială.

Regimul dietetic trebuie să se bazeze pe două principii: alimentația să nu fie iritantă și să fie mixtă și echilibrată (să conțină toate principiile alimentare, vitamine, săruri și să fie suficientă caloric).

Se recomandă 5 mese pe zi (două principale și 3 mese secundare). Servită în liniște, masa să dureze cel puțin, 30-40 minute, masticăția să fie suficientă (de unde necesitatea reparației danturii), iar alimentele să fie prezentate apetisant. Regimul alimentar, alături de interzicerea fumatului, somn suficient (8-10 ore pe zi), repaus la pat cel puțin o oră după mesele de prînz și seara, evitarea emoțiilor, a surmenajului, dar și a sedentarismului sînt alte condiții necesare pentru vindecare.

Dr. Z. A. Barski

— În primul rînd am constatat că pantofii vă sînt cam mari

MOZAIC

Inima și ... caracterul

Cercetări recente au arătat că trăsăturile caracteristice ale personalității umane sînt factori la fel de hotărîtori în apariția bolilor de inimă ca și factorii biologici. Dintre grupele caracterologice analizate, cele mai predispuse la maladii cardiace sînt cele ale agresivilor și ambițioșilor cu spirit competitiv dezvoltat.

Consumul de energie

Eforturile fizice consumă mai puțină energie decît se crede de obicei. Calcule minuțioase au stabilit astfel că: mergînd pe jos 6 km omul consumă în medie 120 calorii, echivalentul energiei obținute dintr-o felie de piine; spălînd manual rufe timp de trei ore se consumă energia furnizată de o prăjitură de 50 g; scriînd la mașină timp de o oră și jumătate se consumă energia obținută din 20 g ciocolată; tăierea lemnelor timp de o oră necesită o energie care poate fi acoperită de două porții obișnuite de înghețată de ciocolată.

Radarul în medicină

Un grup de cercetători sovietici de la Institutul politehnic din Ural a realizat un aparat radar de înaltă frecvență, capabil să detecteze corpuri metalice străine în puncte greu accesibile ale organismului.

Analize în ... salivă

Tehnici de microanaliză puse recent la punct în diverse țări vor face ca în curînd să se renunțe la probele de sînge „clasice”. Analiza salivei va permite astfel să se efectueze dozarea uricului, a acidului uric și a altor componente organice.

esculap
esculap esculap
.sculap esculap escula
lap esculap esculap esu
, esculap esculap esculap
,culap esculap esculap escu.
ap esculap esculap esculap e
sculap esculap esculap escula
lap esculap esculap esculap e

Poșta medicului

M. M. — Orăștie: 1) Vă recomandăm o mamografie. Credem că este vorba de o mastodinie cauzată de tulburări neurovasculare de tip congestiv în legătură cu unele dereglări hormonale trecătoare (hiperfolliculinemie). Tratamentul constă în injectarea a cîte 10 mg acetat de testosteron la 3 zile, începînd din a zecea zi a ciclului, care are rolul de a neutraliza acțiunea congestivă a foliculinii asupra țesutului conjunctiv al glandei mamare. Se recomandă apoi purtarea unui sutien, evitînd comprimarea sînilor, comprese umede, precum și aplicarea următoarei pomezi decongestive: Rp. Iod 1 g, iodură de potasiu 5 g, tinctură de opiu 8 g, axungie 60 g. 2) Cură îndelungată de Testolent (o fiolă la 3 săptămîni) asociat cu vitamina E (3 drajeuri zilnic) și cu cîte două granule de iohimbina a 5 mg la masa de seară. Este necesar totodată un control urologic pentru a se elimina ipoteza unui varicocel sau a unei epididimitide.

E. VESC — Constanța: Impresia noastră este că e vorba de o krauroză vulvară, consecința unei carențe foliculinice postmenopauză, dar firește că diagnosticul trebuie confirmat de un ginecolog (sau dermatolog). În orice caz, pentru calmarea mâncărimilor, pe lângă Bromoval pe cale bucală, aplicați local următoarea pomadă: Rp. Clorhidrat de cocaină 1 g, vaselină și lanolină cîte 15 g.

COSTEA ALEXANDRU — Bacău: Din păcate, în stadiul actual al urochirurgiei, „legea de fier” a stricturilor uretrale spune că un stricturat rămîne toată viața un stricturat, scopul dilatațiilor (bujii, benicue-uri etc.) constînd în păstrarea echilibrului normal al uretrei. Tratamentul chirurgical intervine numai în cazurile în care dilatația lentă nu este posibilă, ori în cazul unor complicații. Se va asocia, dacă este cazul, o medicație bacteriostatică și bactericidă (antibiotice). Dilatațiile electrolitice și injecțiile cu substanțe modificatoare nedînd rezultatele așteptate, au fost abandonate.

P. N. — Loco: Hidrocetul, adică prezența de lichid în cavitatea seroasei care învește testiculul (vaginul), intrucît nu poate fi de obicei vindecat prin punctul evacuatoare, care sînt urmate de refacerea lichidului, necesită intervenția chirurgicală, amînarea ei putînd avea drept consecință scleroatrofizarea testiculului. Operația nu este dificilă și nu necesită spitalizare îndelungată. 2) Da. 3) Da.

MARIN ELENA — București: 1) În micromastie, masaje locale cu unguente conținînd 5 mg% Ginosedol; doza zilnică este de 5 mg pentru fiecare mamelă, efectuîndu-se tratamentul numai între a 5-a și a 25-a zi a ciclului. 2) Dv. confundați debilitatea fizică cu anemia, care înseamnă lipsa de globule roșii. Un „dopa” polivitaminic (Vitamina B₁₂, C₁₀₀₀, Complex B sau Electovit, B₁₂ de 1000 gamma (2-3 fiole pe săptămînă), plus Vin tonic, 1-2 linguri înainte de masă, ser neurotonic etc. vor înlătura dezechilibrul staturponderal frecvent întîlnit la vîrsta adolescenței. 3) Pentru a nu vă îmbolnăvi de plămîni: să mîncăți bine, să învățați în limitele normalului, să dormiți cel puțin 8-9 ore pe noapte! 4) Sînt probabil varicozități care în general nu necesită un tratament medical, ci doar evitarea statului îndelungat în picioare sau, cel mult, purtarea unor ciorapi preventivi împotriva varicelor.

ȘTEFAN PETRU — com. Comloșul Mic, jud. Timiș: 1) După 12 ani de la secționarea accidentală a nervului nu vedem posibilă decît o recuperare parțială a funcționalității prin masaj, gimnastică, mecanoterapie. 2) Trebuie să vă faceți de urgență radiografia întregii danturii și, în caz de puroi la rădăcini, să vă extrageți toți dinții bolnavi. 3) Este posibil ca tulburările de natură reumatică și cardiacă de care vă plîngeți (dureri ale membrelor inferioare, dureri de cap, tahicardie etc.) să dispară după asanarea cavității bucale, principal focar de infecție.

(Continuare în pag. 11-a)

SINGAPORE

Un conglomerat de limbi, culturi, religii...

— Natura n-a fost darnică în resurse minerale cu insula noastră — ne-a spus, de la începutul convorbirii, ministrul de Externe al statului Singapore. Nu avem nici măcar apă potabilă. Trebuie s-o aducem, printr-o conductă, tocmai din Malaya. Importăm pînă și orez. Totuși insula are aproape două milioane de locuitori, cărora trebuie să le dăm de lucru, care trebuie hrăniți, încălțați, îmbrăcați. Vă rog să mă credeți, nu-l o misiune ușoară.

Singapore e o Asie în miniatură — a continuat apoi ministrul — un mic continent în care trăiesc laolaltă chinezi, malayezi, indieni, pakistanezi, ceylonezi, arabi. În parlament se vorbesc patru limbi. Conducătorul statului nostru este malayez de origine, primul ministru — chinez, interlocutorul dv. — indian. După cum vedeți, în Singapore și-au dat înfilnire un mare număr de limbi, de culturi, de obiceiuri. Dacă la toate acestea mai adăugați și diversitatea de religii: islamică, creștină, budistă, hindusă, confucianistă, daoistă și altele, veți înțelege ce complexe sînt relațiile dintre oameni. Ca nici o altă țară, noi depindem de comerț, iar comerțul nu poate prospera decît în condiții de pace.

...Spre deosebire de alte state, Singapore nu se poate lăuda cu monumente de artă străvechi. În cuprinsul lui nu există nimic care să poată rivaliza în materie de celebritate cu piramidele egiptene, cu Colosseumul din Roma, Acropola din Atena sau cu templul Angkor-Vat din Cambodgia. Cu toate acestea, în această insulă binecuvîntată cu o climă egală și blindă pentru regiunea ecuatorială, civilizația dăinuie din vremi imemorabile. Exponatele din Muzeul Național de pe Stamford-Road confirmă că omul a locuit aceste țărmuri de la primele lui începuturi.

În vremi străvechi insula se numea Tumasik, cu alte cuvinte „Orașul mării”. Al doilea nume, Singapore — sau mai exact Singa Pura, cum pronunță băștinășii — l-a căpătat mult mai tîrziu. O cronică malayeză spune că el se datorește prințului Sang Nila Utama, care ar fi fost înrudit cu Alexandru Macedon. Prințul ar fi fost aruncat pe insulă de o furtună dezlănțuită pe mare. Coborînd pe țărm, a zărit în depărtare un animal ciudat, de mărimea unei capre care — scrie cronică — „era de o frumusețe neobișnuită, avînd spinarea roșie, capul negru cu reflexe albastrii, pieptul alb”. Prințul a fost informat că superbul patruped era un leu. „Dacă animalele sînt aici atît de frumoase și de puternice, a rostit atunci prințul entuziasmat, înseamnă că acest ținut binecuvîntat a fost făurit cu adevărat ca să devină regatul meu”. Așa încît a poruncit ca noua posesiune să fie numită Singa Pura — Orașul leului.

Istoricii n-au izbutit nici pînă acum să stabilească ce exemplar al faunei insulare l-a impresionat atît de mult pe prinț, intrucît în insulă n-au existat lei nici pe vremea lui Sang Nila Utama, nici înaintea lui.

Oricum ar sta lucrurile, trebuie însă să recunoaștem că englezul Stanford Raffles a fost foarte perspicace atunci cînd a obținut, în 1819, în numele Campaniei Indiilor de Est, consimțămîntul sultanilor malayezi pentru a înființa la gurile fluviului Singapore o fabrică comercială, iar cinci ani mai tîrziu a pri-

mit, pentru a pune la dispoziția companiei, toată insula împreună cu insulele de pe o rază de zece mile. Mulțumită experienței dobîndite ca guvernator la Javei, Raffles a știut să aprecieze la justa valoare marea însemnătate pe care o putea avea Singapore pentru promovarea intereselor strategice și comerciale ale imperiului britanic în această zonă a lumii.

In centrul Singaporei

Poziția geografică a insulei, cu un port natural excelent, plus declararea acestuia ca porto-franco au dus la dezvoltarea rapidă a Singaporei. După circa un deceniu, el a depășit mult porturile malayeze Penang și Malacca. Amploarea luată de extracția de cașitor din Malaya, iar mai apoi apariția plantațiilor de cauciuc au transformat orașul, la începutul secolului nostru, într-un mare centru mondial de export a acestor importante materii prime. Concomitent, Singapore a devenit principala bază navală engleză în Extremul Orient, cu misiunea de a controla căile de acces spre Birmania și India. De aceea, în timpul celui de-al doilea război mondial, Japonia a socotit cucerirea insulei drept cea mai mare victorie a ei.

Douăzeci și șase de mii de la răsărit la apus, paisprezece mii de la sud la nord — acestea sînt dimensiunile insulei, pe care s-a instalat toată populația ei și pentru care comerțul este totul. Într-adevăr, comerțul îi aduce principalele venituri, rezultatele obținute în acest domeniu fiind un criteriu al bunăstării.

Chiar numai o singură zi petrecută în Singapore îți ajunge spre a căpăta impresia unui imens și zgomotos tîrg internațional, în care totul e dominat de spiritul comercial, în care aproape fiecare casă din centrul orașului adăpostește o prăvălie, o bancă sau o companie comercială. Căci Singapore

este un mare punct de tranzit pentru toată Asia de sud-est. El importă cauciuc, copra, cafea, mirodenii, lemn, țifei etc., pe care le sortează și le prelucurează, expediindu-le apoi în cele mai diferite colțuri ale lumii. „Singapore este portul, iar portul este Singapore”, spune o zicală de prin partea locului.

În 1966, în acest port au ancorat circa 25.000 de nave și s-au descărcat și încărcat peste 26 milioane de tone de mărfuri. Raportînd cifra de mai sus la numărul populației, obținem mai bine de 13 tone pe cap de locuitor. Nu există multe țări cu un asemenea trafic.

Dar dacă nu vizitezi și Jurong, o regiune industrială ivită în locul junglei și al mlaștinilor din sud-vestul insulei, înseamnă că nu iei contact cu cel mai important aspect al actualului Singapore.

Domnișoara Pun Sow May, care a absolvit universitatea anul trecut și acum e translator la Direcția dezvoltării economice, m-a condus în fața unei

Pentru a apăra producția națională împotriva avalanșei de mărfuri din Japonia, Anglia, S.U.A. și alte țări, guvernul statului Singapore a introdus în ultimii ani taxe vamale.

Iuri Iasnev

VENEZUELA

Comoara din „Noua Veneție”

Duminică dimineața, Caracasul pare pustiu. O parte din locuitori au părăsit orașul încă de sîmbătă, plecînd cît mai aproape de mare, alții nu se grăbesc să iasă din casă, preferînd să se bucure de liniștea și răcoarea dimineții și, în sfîrșit, o a treia categorie — care și-a petrecut seara din ajun la cinema sau restaurant — nu s-a trezit încă.

La întrebarea noastră: unde ar fi mai bine să ne petrecem duminica, dl. Luis Hanibal Gomez, decanul facultății de jurnalistică a Universității centrale din Venezuela, ne-a sfătuit:

— Duceți-vă la Valencia. Drumul e foarte frumos, sînt multe locuri de popas. Dealtminteri, Valencia reprezintă cel mai bine Venezuela centrală.

Micul și bătrînul nostru „Consul”, jenîndu-se parcă de slabele-i puteri, înnăntează mai mult pe marginea șoselei late, cu patru benzi, dînd mereu înțietate puternicelor „Mustang”-uri și „Jaguar”-uri. Colinele înalte și verzi, presărate pe versante cu colibe, au rămas departe în urmă. Cum ieșim din ultimul tunel, cu o lungime de o jumătate de kilometru, intrăm într-o altă lume. În vale, se zăresc palmieri regali fluturîndu-și panasele în vînt, iar trestia de zahăr strălucește în razele soarelui de dimineață.

La un moment dat aceasta dispare, înlocuită de coșuri de fabrici și de cupolele argintii ale stațiilor de benzină. Sînt atît de multe uzine încît nu izbutesc să-mi notez numele tuturor.

— Te obosești degeaba — observă Gregorio, ziaristul venezuelean al cărui invitat sînt. În zona asta sînt peste 400 de întreprinderi industriale, dar patru cincimi din ele sînt străine, adică nord-americane.

...Maracaibo, centrul petrolifer al Venezuelei, se află în nord-vestul țării. Singura „Caravelle” din țară ne transportă într-o oră pe țărmul golfului „petrolifer” căruia, nu știu de ce, i se spune Iac.

— Cum nu avem prea mult timp la dispoziție — ne spune președintele Corporației petrolifere venezuelene care ne primește la aeroport — vă propun să plecăm direct spre Iac.

După o jumătate de oră, căpitanul Ovidio Urdaneta scotea un mic iaht, „Semarca-35”, din „portul” hotelului „Lago”.

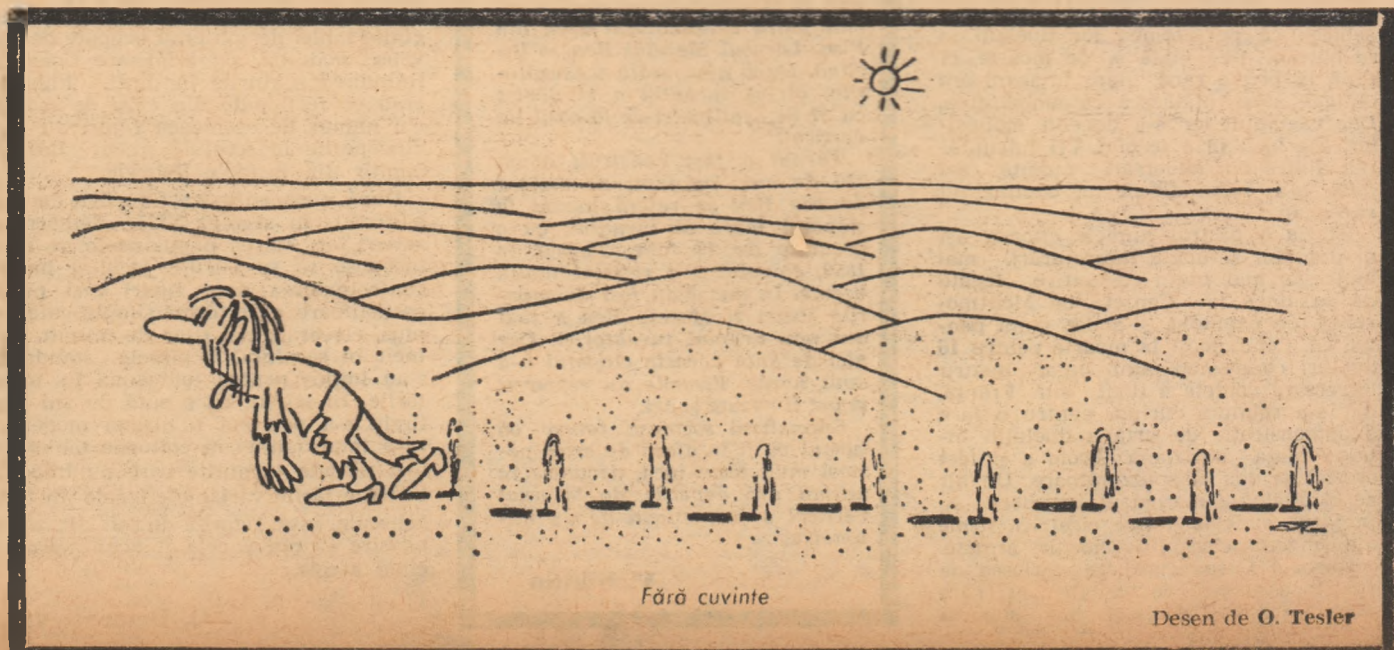
Deasupra golfului se întinde, ca un fir subțire, un pod lung de opt kilometri care leagă între ele cele două maluri. Pe sub arcurile-i ajurate trec vase de diverse tonaje. Printre stîlpii de beton ai gigantului, iahtul nostru pare o coajă de nucă.

În stînga se rînduiește un șir de sonde. Ca niște roboți fantastici, pompe puternice lucrează neîntrerupt, tăcute, scoțînd petrol de pe fundul golfului. Căpitanul Urdaneta schimbă direcția și deodată ne trezim prizonieri ai unor construcții de oțel. La fiecare 200 de metri se află o sondă; șișirul lor se pier-

V. Volkov

(Continuare în pag. 11-a)

globul
globul globul
globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul
globul globul globul globul

Fără cuvinte

Desen de O. Tesler

Poșta medicului

(Urmare din pag. 8-a)

M. BUCOVINESCU — București : 1) Dintre legumele și fructele conținând mari cantități de **vitamina C** amintim: ardeiul gras, hreanul, mărarul, pătrunjelul, spanacul, coacăzele negre, măceșele, portocalele. Importante cantități de caroten (**provitamina A**) se găsesc în: andive, ardei grași, roșii, ceapă verde, lobodă, morcovi, pătrunjel, salata verde, sfecla roșie, spanac, tomate, bulion, varza roșie. Leguminoase, legume și fructe bogate în fier: fasolea, mazărea, linte (uscate), andivele, ciupercile, pătrunjelul, spanacul, afinele, agrișele, castanele, coacăzele, murele, smreura. Cel mai bogat în săruri de **cupru** este ceaiul, dar numai o cantitate foarte mică trece, prin fierbere, în infuzie. 2) În raport cu trebuințele energetice ale organismului, într-o alimentație rațională consumul de lapte și brânzeturi (împreună, deoarece o alimentație monotonă de produse lactate este indigestă) reprezintă între 5-15% din calorile furnizate prin alimente. Aceste produse apără organismul de demineralizare, favorizează dezvoltarea normală a scheletului și sporesc vigoarea și robustețea.

IACOB E. — Constanța : După descrierea simptomelor, tusea dv. uscată pare a se datora unei **traheobronșite spasice alergice**. În acest caz, la antitusivul obișnuit (Calmotusin, Codenal, Tusan, Tusomag) ar fi bine să asociați corticoterapie (Prednison, Cortancyl, Supercortil) în cure de 15-20 de zile, cu doza inițială de 25-40 mg, antihistaminice (Feniramin, Nilfan) în doze de 50-75 mg/zi, desensibilizante (Reticulin fiole, o injecție la 2 zile i. m.), eventual bronhodilatatoare (Miofilin 2-4 comprimate/zi).

NICOLA NICOLAE — Lugoj : În spondilita anchilopoetică tratamentul, de lungă durată, trebuie să fie complex, medicamentos, balneofizioterapic și ortopedic. Tratamentul medicamentos analgic și antiinflamator (aspirină, piran, fenilbutazonă) va fi asociat cu crizoterapie (săruri de aur), constând în mai multe serii de injecții cu Solganal B uleios, și cu corticoterapie (Prednison, Hidrocortizon, Supercortizon) asociată cu ACTH. Tratamentul fizioterapic (aplicații de raze ultracurte, diatermie, băi de lumină, Solux, magnetodiflux, radioterapie antiinflamatoare), balneoterapie — nămoluri (Amara, Techirghiol Eforie), ape sulfuroase termale (Herculeane) sau sulfuroase iodurate (Govora, Călimănești). Tratamentul ortopedic, în fine, constă în repaus pe un pat tare sau albie gipsată, corset gipsat. În cazurile de anchiloză cu deformații dureroase, la care nu s-a putut obține redresarea ortopedică, se practică uneori intervenția chirurgicală, constând în osteotomie vertebrală.

T. P. — Tecuci : 1) Vă mulțumim pentru încrederea pe care ne-o exprimați în sincera și mișcătoarea dv. scrisoare, căreia, din cauza corespunzentei abundente, ne vedem siliți să-i răspundem cu o regretabilă întârziere. Înțelegem pe deplin suferințele dv. morale, dar scurgerea timpului și voința dv. de a vă reintegra în circuitul vieții sociale vor tămădui mai bine decât medicamentele trauma psihică. De aceea sintem de părere că un „dopaj” cu calmante și substanțe hormonale poate face mai mult rău decât bine în cazul dv. Napoton (1-2 cpr/zi), Bromoval (1 tabletă înainte de culcare), vitamina B₆ (1-2 cpr/zi), însoțite de schimbări periodice ale mediului (scurte excursii afară din oraș) ni se par suficiente pentru moment. Eventual, un hipotensiv (Hiposerpil), în cazul unei ridicări a tensiunii arteriale, amorteala putându-se datora acestei cauze. 2) Da, hernia strangulată poate surveni brusc, în plină stare de sănătate aparentă, și atunci intervenția chirurgicală

cală se impune de urgență, chiar dacă glicemia este crescută.

OLAHUS — Pitești : Vă sfătuim să vă adresați personal institutului respectiv, deoarece în afară de nota publicată noi nu dispunem de nici o informație în plus referitoare la această nouă metodă de electroterapeutică.

VALERIU N. — Constanța : Este vorba, desigur, de o micoză plantară, dar natura ciupercii și tratamentul nu pot fi precizate decât pe baza unui examen dermatologic, clinic și de laborator. În orice caz, renunțați la purtarea ciorapilor din fibre poliamidice care reprezintă un mediu prielnic pentru dezvoltarea acestor microorganisme.

DELEANU CONSTANTIN și MUREȘAN TĂNASE — Sebeș Alba, jud. Alba : Este vorba probabil de existența unor **nevrome dureroase** la nivelul bonturilor. Pentru prevenirea și combaterea durerilor se practică blocaje cu xilină sau novocaină pe trunchiul nervos principal, injecții masive cu vitamina B₁ și grefe tisulare Filatov. Când aceste metode nu dau rezultate se impune intervenția chirurgicală cu rezecarea nevromului dureros.

A. RADU — București : Cu toate aparențele lor bizare, metodele de tratament ale medicului de care amintii în scrisoare s-au bucurat totuși de aprecieri favorabile în lumea medicală. Și cum inhibiția dv. are o certă cauză neuropsihică, poate că autosugestia și hipnoza ar da rezultate mai bune decât dopajele hormonale sau stimulentele nervoase.

Comoara din „Noua Veneție”

(Urmare din pag. 9-a)

de undeva la orizont. Pe apă plutește pete uleioase; în ciuda brizei răcoase de dimineață, pină și aerul e saturat cu iz de petrol.

Directorul filialei din Maracaibo a corporației petroliere naționale, un bărbat în vîrstă, solid, cu o pipă nelipsită în colțul gurii, e un om cult, care a călătorit mult. Are o bibliotecă bogată, cu tot felul de cărți vechi și noi, dar cel mai mult îl interesează istoria regiunilor petroliere din Venezuela.

— Primul care a debarcat pe acest țărâm — ne spune el — a fost Amerigo Vespucci, însoțit de Francisco Pizarro, viitorul cuceritor al Perului. Avînd de înfruntat o dirză împotriviție din partea indienilor, navigatorii s-au îndreptat spre vest. Mai tirziu, celebrul conchistador a scris într-un raport adresat regelui Spaniei: „Am descoperit un lac neobișnuit de frumos, dar care nu poate aduce nici un folos Majestății Voastre. Suspendate deasupra apei, colibele băștinașilor seamănă cu construcțiile Veneției. Dar în această Nouă Veneție nu s-a descoperit aur...” Cuceritorul imperiului incas nici nu-și putea imagina ce bogății se ascundeau pe fundul apei. Acum lacul e numit, cu bun cuvînt, „comoara de aur negru”. Ziua de 24 noiembrie 1913 a rămas celebră în istoria țării, pentru că atunci a țîșnit țitel din prima noastră sondă.

— Știți, însă — observă în continuare, cu amărăciune în glas, interlocutorul nostru — că industria petroliferă a țării e controlată de zece companii nord americane. Valoarea totală a investițiilor făcute de ele și extracția și prelucrarea petrolului trec de 18 miliarde de bolivari (circa patru miliarde dolari)...

NU LĂSAȚI BANII INCHIȘI ÎN STICLE ȘI BORGANE :

Valorificați sticlele și borcanele goale la magazinele alimentare, la centrele de achiziție sau la achizitorii care vă vizitează la domiciliu

Reînnoiți abonamentele la

veac nou

Săptămînal în 12 pagini

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R. și de către factorii poștali.

Într-o noapte pe Parana...

(Urmare din pag. 4-a)

rat de cîteva ori deasupra orașului, dar paza, SS-iști în uniformă lor specifică, a deschis de două ori focul împotriva avionului.

Pe scurt, Erdstein a hotărît că atîta vreme cît mai e în viață trebuie să plece cît mai departe de America de Sud. Și, într-o bună zi, a sosit în Anglia, pe aeroportul Heatrow. După părerea lui, a găsi un om în Londra înseamnă a căuta un ac în carul cu fin. Giganticul oraș îi ascunde bine pe fugari.

În încheiere trebuie să fac o remarcă. Nu cred cele spuse de Erdstein, mai mult, am motive să mă îndoiesc de înșăși existența lui. E adevărat, faptele relatate în numele lui, minus asasinarea lui Mengele și împrejurările mult prea literaturizate ale urmăririi acestuia, sînt autentice. Da, Mengele a trăit în toți acești ani în Paraguay și nu-i exclus ca tot acolo să se ascundă și Martin Bormann, locțiitorul lui Hitler. Da, organizațiile naziste se înmulțesc ca o ciupercă otrăvitoare în America de Sud, unde se bucură de protecția unor

cercuri militare și că dictatorul paraguayean Stroessner îi susține deschis pe hitleriști, printre care se află criminalii de război notorii. După cum e la fel de adevărat că fasciștii desfășoară o susținută activitate subversivă și că se pregătesc în vederea unor eventuale acțiuni viitoare. În toate aceste privințe, Erdstein are perfectă dreptate.

Dar cine-i el, cine-i autorul senzaționalelor reportaje? La această întrebare nu mai e atît de ușor de răspuns. Aceste știri lăsausă se întrevadă stilul unor specialiști în informație, care încercău fie să abată pe o pistă falsă pe urmăritori, fie, dimpotrivă, să-i deruteze pe cei urmăriți.

Pentru elucidarea acestui nou „asasinat” e nevoie de timp. Dar independent de asta, reportajele din „People” sînt interesante, prin ele însele. Și apoi, indiferent unde s-ar afla Mengele, indiferent ce s-a întimplat cu el, strigoii nazisti trăiesc, iar răsplata îi așteaptă.

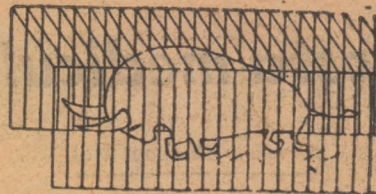
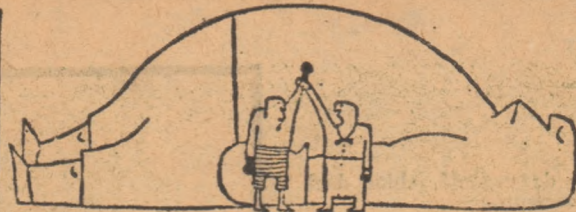

CEREȚI STOFE DIN PRODUSELE NOASTRE

- calitate superioară
- sortiment bogat de stofe bărbătești
- în desene și culori variate
- sortiment nou pentru sezonul de primăvară și vară.

De vînzare la toate magazinele I.C.S.T.I., I.I.S. „LIBERTATEA” Sibiu

STOFE FINE

Desene de V. Ivanov

Întrebare și răspuns

Reporterul Morsikov dădu buzna în biroul redactorului șef al unui ziar rațional.

— Am un subiect grozav, spuse el. La noi în Strekovievsk nu se găsesc ciorapi supraelastici!

— M-mda. Și?

— Păi să-i ardem un foileton de 90

de salubritate, a fost eliberat din muncă pentru lipsa de răspundere de care a dat dovadă lăsând deschise câteva guri de canal pe strada Kraineaia.

Conducerea Fabricii de butoale și-a luat angajamentul să îmbunătățească calitatea butoaielor, experimentând un nou material pe bază de beton armat.

nii de la volan pot să realizeze trei filme artistice într-un timp record. Iar aici e sediul colegiului nostru de redacție.

În încăperea pluteau nori de fum. Cineva cânta la gitară. Altcineva recita versuri cu glas tare.

— Începutul a fost greu, continuă tov. Artamonov. N-aveam nici experiență, nici oameni pricepuți în ale scrisului. Primele numere ale ziarului nostru „Pentru deservirea exemplară a călătorilor” au apărut pe hirtie de ambalaj...

Treceam dintr-o încăperea în alta și tov. Artamonov nu se mai sătura laudând realizările colectivului de la gara-jul de taxiuri nr. 21.

— Ei, dar mai avem încă multe de făcut. Filateliștii noștri, bunăoară, urmează să participe la simpozionul regional al colecționarilor de timbre, colectivul nostru de artiști amatori o să dea o serie de spectacole pe scena Teatrului Academic de Artă...

— Tovarășe Artamonov, îl strigă pe însoțitorul meu o fetișcană bălaie. Au venit de la televiziune! Veniți repede!

— Indată! O vedeți? Îmi spuse tov. Artamonov privind în urma fetei. Ne-a fost de un imens ajutor când „Taxifilmul” nostru se afla la primii lui pași. Ce credeți că a făcut? S-a angajat în grijoare la „Mosfilm”. În felul asta avea la dispoziție toate coșurile cu hirtii. Ce de scenariu am extras de acolo! Dar asta-i o etapă depășită. Acum șoferii noștri au învățat să-și scrie singuri scenariile. Și merge treaba, merge!

Se înnoptase când m-am despărțit de interesantul colectiv al gara-jului de taxiuri nr. 21. Visceam de frig, am încercat să mă încălzesc la gîndul activității clocotitoare, creatoare și multilaterale desfășurate de șoferii de taxiuri. Am încercat așa să mă încălzesc o oră, două, trei... Nici un taxi la orizont, nici unul în garaj. Dar ce importanță mai avea acest amănunt?...

V. Egorov

de rînduri cu titlul: „Caută și nu vei găsi”.

Redactorul-șef își privi gînditor stiloul și decretă:

— Douăzeci de rînduri...

A doua zi locuitorii orașului citiră, cu o curiozitate justificată de rubrica „Foileton”, cele ce urmează:

„Dacă cineva dintre dumneavoastră, dragi cititori, a avut prilejul să se delecteze cu cărți apărute în vechea Grece și scrise în limba greacă veche își amintește, desigur, de instructiva poveste a unui anume Diogene. Acest grec respectabil, care în condițiile societății sclavagiste se aciuase într-un butoi în salubru, ieșea din cînd în cînd din mizerul lui adăpost spre a căuta oameni cu felinarul.

În zilele noastre nu trebuie să mai cauți oameni cu felinarul. Îi vezi la tot pasul. Dar ia să fi încercat grecul antic să caute în orașul nostru cei mai banali ciorapi supraelastici! E adevărat, n-ar fi găsit nici felinare și orbecăind în bezna ar fi căzut poate într-o gură de canal deschisă.

Cînd ne mirăm, obișnuim să scoatem exclamații adecvate. Așa am proceda dacă, de pildă, am vedea în grădina noastră zoologică o girafă vie. În cazul de față, însă, exclamațiile de mirare n-ar avea nici un rost, ele trebuie înlocuite prin strigăte de indignare. De aceea ne permitem să întrebăm organele în drept: „Pînă cînd?” Nu încapem îndolală că cei răspunzători de această stare de lucruri trebuie să primească o binemerită săpuneală. E timpul!”

După o săptămînă, la redacția ziarului sosi răspunsul organelor în drept: „Analizînd foiletonul „Caută și nu vei găsi”, organele locale au ajuns la concluzia că faptele relatate corespund realității și au hotărît să ia următoarele măsuri:

Directorul grădinii zoologice, tov. L. M. Mișkin, la domiciliul căruia au fost descoperite o blană de proveniență necunoscută și două librete de economii, a primit mustrare scrisă și recomandarea de a achiziționa o girafă vie din fonduri proprii.

O. Milin, directorul băii comunale, a fost retrogradat pentru ținuta lui neglijentă pe postul de băieș (secția bărbai).

Directorul Uzinei electrice i s-a pus în vedere să sporească numărul felinarelor în așa fel încît oamenii să se găsească ușor unii pe ceilalți.

Tov. Levil, salariat al Intreprinderii

D. I. Oghin, responsabilul magazinului alimentară cu autoservire, care se aciuase cu soția și soacra într-o locuință necorespunzătoare alcătuită din trei camere cu acces la dependințe, a fost trecut primul pe lista celor îndreptățiți să primească un apartament cu cinci camere.

Am fost înștiințați că librăriile au și primit și în curînd vor pune în vinzare, în cantități suficiente, cărți din vechea Grece în limba greacă veche.

A. Vnukov

Un amănunt fără importanță

Intr-unul din noile cartiere ale Moscovei a fost construit un nou garaj pentru taxiuri. Spațios, modern, cu vedere spre riu și, evident, cu o capacitate sportivă.

La intrare am fost primit de tov. Artamonov, membru în comitetul sindical.

— Gara-jul nr. 21 ocupă o suprafață în care ar putea încăpea la nevoie tot principatul Monaco, mă informă tov. Artamonov. Pe canapelele taxiurilor „Volga” din gara-jul nostru s-ar putea așeza în același timp toți locuitorii din noile clădiri ale cartierului.

— Faceți loc! se auzi un glas autoritar și prin fața noastră trecură în pas alergător vreo douăzeci de tineri în treninguri.

— Bicicliștii noștri! mă informă mîndru tov. Artamonov. Se antrenează pentru crosul dotat cu cupa raională. Păcat că nu puteți asista la antrenamentul fotbalistilor noștri. Iarna îi trimitem la Soct. Știți, la noi e prea frig.

Am intrat în imensul garaj. Era întuneric. De undeva se auzi: „Atenție! Motor!” Reflectoarele se aprinseră brusc și în lumina lor orbitoare un ins cu minecile suflecate privea atent obiectivul aparatului de filmat.

— Sto-o-p! răcnî el. Mai multă disperare, Vadim, mai multă disperare! Încă o dată! Motor!

Tov. Artamonov zîmbi încîntat și mă lămuri:

— Asta e studioul nostru de cineaști amatori de profesie șoferi! Am reușit să dovedim tuturor scepticilor că oame-

Poveste fără cuvinte
Desene de O. Tesler

Pentru posteritate

Totul s-a petrecut fulgerător. Ghidul nici nu apucase să-și încheie expunerea despre distrugerile pricinuite de incursiunile tătarilor, cînd un turist a scos din buzunar un briceag, s-a agățat de un geamlîc din secolul XIII, s-a prins de cornișa cupolei din secolul XIV și a zgîriat rapid pe fresca plafonului din secolul XV: „ICZ-U-

CPIMSSSMS”. Apoi a început să dea din picioare și să strige disperat:

— Prindefi-mă! Cad!

Sub bolțile seculare s-a stîrnit panică. Femeile au început să țipe. Bărbaii și-au întins pardesiile în dreptul locului unde socoteau că se va prăbuși insul de sub cupolă. Temerarul turist a aterizat pentru o clipă pe unul din pardesie, a fost reprojecat în sus și, după un complicat salt mortal, a poposit definitiv pe un alt pardesiu. Cînstelucătorilor din industria textilă!

— În sfîrșit, m-am immortalizat! a oftat turistul, îndreptîndu-și cravata și scuturîndu-și haina de praful secolelor.

— Ce înseamnă asta, tovarășe? a prins glas ghidul.

— S-s-st! i-a șoptit turistul. E o criptogramă secretă. Pentru viitoarele generații de turiști...

— Ori o descifrezi pe loc, ori chem miliția! l-a amenințat ghidul.

— Bine, bine, riscîndu-mi integritatea corporală am scris acolo sus: „Ieri căsătorit cu Zinocika. Ura. Cine poate iubi mai mult să scrie mai sus”.

Cei din jur au amuțit de admirație și invidie. Cel dintîi și-a revenit ghidul:

— Următorul obiectiv al excursiei noastre este Nikolskaia, a anunțat apoi el pe un ton profesional. Tovarășe, ceastă biserică a fost construită acum două sute de ani în întregime din lemn, fără a se fi folosit un singur cui. Dar, vă rog, tovarășe...

— Două sute de ani? M-da, merge, spuse un tînăr și scoase din buzunar un cui. Alții scoaseră ace, chei, agrafe. Dar vai! Pereții fuseseră de mult umpluți pînă la refuz de criptogramele lăsate pentru posteritate de participanții la excursiile precedente. Sărmanilor turiști nu le mai rămînea decît să-și riște viața cățărîndu-se sub cupolă.

Ținînd seama că pasiunea turiștilor pentru arta seculară s-ar putea solda cu accidente grave, direcția monumentelor istorice intenționează să ia următoarele măsuri:

1. Toate locurile istorice (cu o vechime de cel puțin o sută de ani) accesibile turiștilor să fie prevăzute cu trece în formă de hrisoave cu filele gălbenușe și mucegăite (se vor cere la depozitele fabricilor moderne de hirtie).

2. Numitele hrisoave să fie expuse în cea mai veche fridă și fixate solid cu un lanț ruginit (autentic) din secolul XVII.

3. Orice inscripție criptografiată va fi taxată cu cinci copeici, digresiunile lirice cu șapte, cele neînțeleșibile cu zece copeici.

4. În felul acesta turiștii își vor petrece timpul făcînd coadă în fața hrisoavelor, monumentele urmînd a fi vizitate de admiratorii care n-au nimic comun cu turismul.

S. Rijak

• umor •
or umor umor u
r umor umor umor u
umor umor umor umoi
ior umor umor umor u
umor umor umor umor
nor umor umor umor um
r umor umor umor umor
mor umor umor umor um

